

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 28. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 9. juni 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 9. juni 2023

- FO 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om støtte til produktion af ammunition
Forelæggelse ved fg. forsvarsminister
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2023) 0237
KOM (2023) 0237 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
2. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 13. juni 2023
Forelæggelse ved indenrigs- og sundhedsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
3. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023
Dagsordenspunkt 6 forelægges ved digitaliserings- og ligestillingsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
- FO 4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om europæiske befolknings- og boligstatistikker, om ændring af forordning (EF) nr. 862/2007 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 763/2008 og (EU) nr. 1260/2013
Forelæggelse ved digitaliserings- og ligestillingsministeren
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2023) 0031
KOM (2023) 0031 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

5. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023
Dagsordenspunkt 7 forelægges ved social- og boligministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
- FO 6. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 305/2011
Forelæggelse ved social- og boligministeren
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2022) 0144
KOM (2022) 0144 – Bilag 3 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 5 om sikring af danske mærkningsordninger, fra social- og boligministeren
KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 6 om muligheden for at fastholde det danske svanemærke, fra social- og boligministeren
KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 7 om svanemærkede byggematerialer, fra social- og boligministeren
KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 8 om miljømærkerne vil kunne stille yderligere krav til f.eks. miljø i forhold til en byggevare, fra social- og boligministeren
- FO 7. Forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen)
Forelæggelse ved miljøministeren
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2022) 0748
KOM (2022) 0748 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)
8. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023
Dagsordenspunkt 1-5 forelægges ved beskæftigelsesministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

9. Direktivforslag om beskyttelse af arbejdstagere mod asbest

Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren

– *Til orientering*

KOM (2022) 0489

KOM (2022) 0489 – Bilag 8 (samlenotat)

KOM (2022) 0489 – Bilag 9 (notat om udviklingen i EU-forhandlingerne)

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20222) – E 4 (EU-note af 17/11-22 om revision af asbestdirektivet)

KOM (2022) 0489 – Bilag 7 (beslutningsreferat vedr. skriftlig forelæggelse 10/11-22 om ændring af asbestdirektivet)

L 10. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkt 2, 3 og 5 og 8 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg

FL =Forventet lukket behandling

L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 3956 (Beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 13. juni 2023

1. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gebyrer og afgifter, der skal betales til Det Europæiske Lægemiddelagentur, om ændring af forordning (EU) 2017/745 og om ophævelse af forordningerne (EF) nr. 297/95 og (EU) nr. 658/2014
 - *Vedtagelse af generel indstilling*KOM (2022) 0721
 - Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 427 (udvalgsmødereferat side 605 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 24/3-23)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 471, behandlet i EUU 3/3-23)

2. Europa-Kommissionens forslag til en rådshenstilling om at intensivere EU-indsatser for at bekæmpe antimikrobiel resistens med en One Health-tilgang (EU) nr. 2023/0125
 - *Vedtagelse*KOM (2023) 0191
 - Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 12)

3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det europæiske sundhedsdataområde
 - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0197
 - Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 17)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 168, senest behandlet i EUU 2/12-22)

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvalitets- og sikkerhedsstandarder for substanser af menneskelig oprindelse bestemt til anvendelse i mennesker og om ophævelse af direktiv 2002/98/EF og 2004/23/EF
 - *Fremskridtsrapport*KOM (2022) 0338
 - Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 43)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 173, senest behandlet i EUU 2/12-22)

5. Styrkelse af det farmaceutiske økosystem til støtte for konkurrenceevnen og lige adgang til lægemidler
 - *Udveksling af synspunkter*KOM (2023) 0190, KOM (2023) 0193, KOM (2023) 0192
Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 58)
6. Eventuelt
7. Siden sidst
 - a) Orientering om status på WHO-forhandlingerne om en pandemiaftale og om ændringer til det internationale sundhedsregulativ

Alle dagsordenspunkter hører under Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3956 (Beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023

1. Forslag til direktiv om forbedring af arbejdsvilkår for platformsarbejde
– *Generel indstilling*
KOM (2021) 0762
Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 2)
EUV alm. del (2022) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 17 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 22/11-22)
EUV alm. del (2022) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 505, under "siden sidst")
2. Direktivforslag om bindende standarder for ligestillingsorganer
– *Generel indstilling*
KOM (2022) 0689, KOM (2022) 0688
Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 19 og 38)
KOM (2022) 0688 – Bilag 3 (beslutningsreferat fra EUU-møde 17/5-23)
3. Forslag til direktiv om nye EU-grænseværdier for erhvervsmæssig udsættelse for bly og diisocyanater i henholdsvis direktiv 98/24 og direktiv 2004/37/EF
– *Generel indstilling*
KOM (2023) 0071
Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 57)
KOM (2023) 0071 – Bilag 3 (beslutningsreferat fra EUU-møde 17/5-23)
4. Det europæiske semester 2023
– *Politisk drøftelse/Vedtagelse*
KOM (2023) 0600, KOM (2023) 0604
Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 66)
5. Rådshenstilling om styrkelse af den sociale dialog i den Europæiske Union
– *Vedtagelse*
KOM (2023) 0038
Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 70)
6. Rådskonklusioner om integration af kønsaspekter i politikker, programmer og budgetter
– *Vedtagelse/Rådskonklusioner*
Rådsmøde 3956 – Bilag 2 (samlenotat)

7. Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
 - *Fremskridtsrapport/Politisk drøftelse*
 - KOM (2008) 0426
 - Rådsmøde 3956 – Bilag 4 (sammenotat)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 155 og 157, senest behandlet i EUU 2/12-22)
8. Eventuelt
9. Siden sidst
 - a) Forslag til revision af forordning 883/2004 om koordinering af sociale sikringsordninger
KOM (2016) 0815
 - b) Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet
KOM (2020) 0024

Dagsordenspunkt 4 er delt ressort mellem Beskæftigelsesministeriet og Social- og Ældreministeriet. Dagsordenspunkt 6 hører under Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 7 hører under Social-, Bolig- og Ældreministeriets ressort. De øvrige punkter hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 28. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 9. juni 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Marianne Bigum (SF), Henrik Møller (S), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Christian Friis Bach (RV) og Theresa Scavenius (ALT).

Desuden deltog: Fungerende forsvarsminister Troels Lund Poulsen, indenrigs- og sundhedsminister Sofie Løhde, digitaliserings- og ligestillingsminister Marie Bjerre, social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil, miljøminister Magnus Heunicke og beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

FO **Punkt 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om støtte til produktion af ammunition**

– Tidlig forelæggelse

KOM (2023) 0237

KOM (2023) 0237 – Bilag 1 (samlenotat)

EEU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende forsvarsminister: EU's militære støtte til Ukraine er fortsat et særligt fokusområde for os. Et centralt element er bestræbelserne på, at vi i EU kan imødekomme Ukraines ammunitionsbehov og samtidig styrke produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri.

Indsatsen skal bidrage til en hurtig, tilstrækkelig og vedvarende forsyning af ammunition til Ukraine, som har et akut behov. Samtidig skal vi sikre genopfyldningen af vores egne ammunitionslagre samt styrke europæisk forsyningsikkerhed.

Medlemsstaternes lagre er mange steder ved at være tomme. Samtidig har vi i Europa og Vesten generelt en forsvarsindustri, der er dimensioneret til fredstid. Vi står derfor over for en betydelig kapacitetsudfordring.

Udbuddet på forsvarsområdet i Europa – ikke mindst på ammunitionsområdet – står langt fra mål med efterspørgslen. Det er en alvorlig strategisk udfordring for Ukraine og Europa – lige nu og her såvel som på den lange bane.

Det er også en væsentlig del af årsagen til, at forhandlingerne om de forskellige initiativer på området er gået så stærkt. Der er en meget alvorlig erkendelse af udfordringens strategiske karakter.

En opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri vil kræve en længerevarende indsats. Derfor er det også afgørende, at vi starter hurtigst muligt for at sikre et øget udbud af ammunition i fremtiden.

Jeg har tidligere orienteret udvalget om den samlede ammunitionsplan, men tillad mig kort at op-ridse de tre spor igen: For det første donationer af ammunition fra egne lagre til Ukraine nu og her, for det andet fællesindkøb af ammunition og for det tredje tiltag til opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri på den længere bane.

I det tredje spor har Kommissionen fremsat forslag til en forordning til støtte for ammunitionsproduktionen i Europa, som er vores fokus i dag. Tingene bevæger sig meget hurtigt i EU på denne vigtige dagsorden. Europa-Parlamentet har allerede stemt forslaget igennem på deres såkaldte miniplenar i forrige uge, og forslaget behandles nu i Rådet.

Derfor er jeg her i dag for at præsentere regeringens forhandlingsoplæg.

Overordnet består forslaget af to søjler. Den første søjle er etableringen af en finansieringsmekanisme, hvor der afsættes 500 mio. euro på EU-budgettet til at understøtte EU's industrielle produktionsfaciliteter for ammunition. Der er tale om både tilskud og lån til at øge kapaciteten.

Den anden søjle består af to elementer:

1. En monitoreringsmekanisme, der skal overvåge de europæiske forsyningskæder med henblik på at afhjælpe eksisterende flaskehalse og reducere risikoen for, at der opstår nye.
2. En række midlertidige tiltag på reguleringssiden, der skal sikre udbuddet af ammunition på det indre marked. Disse inkluderer bl.a. muligheden for at afgive prioriterede ordrer på EU-plan, at fremskynde tilladelsesprocedurer, at lette indkøbsprocedurer – og at lette overførsel af ammunition og missiler samt dele hertil i EU.

Lad mig starte med at understrege, at vi fra dansk side støtter løsninger, der kan sikre forsyning af ammunition til Ukraine. Det er strategisk vigtigt for Ukraine og for Europa, at den europæiske forsvarsindustri og forsyningsikkerheden på ammunitionsområdet styrkes, og at vi starter med det samme for at sikre et øget udbud af ammunition i fremtiden.

Derfor støtter vi forslaget.

FO I forhandlingerne vil der fra dansk side lægges stor vægt på, at muligheden for at forpligte virksomheder til at prioritere en ordre kun kan ske: 1) absolut undtagelsesvist, 2) ud fra klare procedurer og kriterier, og 3) at der tages behørigt stilling til den nedprioriterede tredjeparts rettigheder.

Der lægges også stor vægt på, at forslaget finansieres via omprioritering, således at der ikke pålægges yderligere byrder i form af øgede EU-bidrag.

Hertil vil der lægges vægt på følgende fem områder:

- At forordningen understøtter etableringen af nye produktionslinjer som prioriterede støtteberettigede tiltag.

- At forslaget ikke lægger yderligere økonomisk pres på Den Europæiske Forsvarsfond gennem yderligere omprioritering herfra.
- At bestemmelser om overvågning, monitorering og rapporteringskrav for virksomheder er proportionale, ikke unødigt byrdefulde og er begrænset til nødvendige oplysninger.
- At tildelingskriterierne under finansieringsinstrumentet er transparente, og at Kommissionens evaluering af kvaliteten af foranstaltningerne præciseres yderligere.
- At eventuelle regler om hasteprocedurer for udstedelse af tilladelser til produktionsanlæg og drift skal respektere eksisterende nationale regler og procedurer.

Der forventes at være bred opbakning til forslaget i kredsen af EU-lande – især til den overordnede målsætning.

Der er en række lande, der – ligesom Danmark – er betænkelige over for dele af reguleringstiltagene. Det er derfor uvist, hvordan søjlen med reguleringstiltagene ser ud efter de kommende forhandlinger, som bevæger sig i retning af, at flere af disse tiltag udgår. Vi vil i det videre arbejde tage højde for denne udvikling.

Afslutningsvis vil jeg bemærke, at der er tale om et tidsbegrænset forslag, der vil løbe fra vedtagelsestidspunktet og frem til sommeren 2025.

Lad mig slutte af med at sige, at det også er en meget vigtig sag i lyset af den situation, vi står over for i Ukraine, og derfor håber jeg også på opbakning i denne vigtige sag.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti er på Ukraines side og på forsvarets side. Vi elsker krudt og kugler, vi kan ikke få nok af det i denne tid, og det kan ikke gå hurtigt nok. Vi er bekymrede for måden, det kommer til at ske på, men Dansk Folkeparti kan støtte regeringens forhandlingsoplæg. Bl.a. fordi de mulige drakoniske indgreb over for virksomhederne, hvis de ikke leverer, er midlertidige. Det er muligt, at det er den eneste vej, og vi har ikke tid til at dvæle alt for længe ved det, så vi håber bare, at vi får en million granater meget hurtigt og forhåbentlig flere, når systemet er oppe at køre.

Christian Friis Bach: Vi synes også, at det overordnet set er et fornuftigt og godt forslag. Det giver god mening i den tid, vi er i, men vi er dog bekymrede for de prioriterede ordrer, hvilket vi kan forstå, at regeringen også er, herunder om det kunne være i strid med grundlovens § 73 om ekspropriation. Industrien har også udtrykt interesse, og den stemme håber jeg, at Danmark vil fremføre tydeligt i dialogen. Er der en sammenhæng mellem dette forslag og opbygningen af en eventuel dansk kapacitet?

Theresa Scavenius: I Alternativet elsker vi ikke krudt og kugler helt lige så meget som andre, men i nogle sammenhænge kan det selvfølgelig være nødvendigt. Vi ser også Ukrainekrigen som meget vigtig at håndtere, men vi har stærke bekymringer om, hvorvidt vi i ly af denne krise bruger for mange penge og ressourcer på det militære. Den diskussion kan vi have løbende, men her vil jeg bare nævne en bekymring om de juridiske vurderinger, som andre lande også har udtrykt bekymring om. Vi skal passe på, at vi ikke smider barnet ud med badevandet, fordi vi har et mål, som vi er enige om. Vi skal stadig væk sikre os, at alting går efter bogen.

Alexander Ryle: Liberal Alliance kan støtte mandatet.

Der står i samlenotatet, at Kommissionen efter aftale med den relevante medlemsstat kan anmode en virksomhed, der leverer forsyningskritiske forsvarsprodukter, om at prioritere en ordre. Hvad sker der, hvis medlemsstaten ikke er enig i Kommissionens begrundelse?

I regeringens holdning står der, at man mener, at det er særligt indgribende, at virksomheder kan pålægges en tvangsbøde. Men jeg hørte ikke ministeren sige, om man lægger afgørende vægt på, at det er national kompetence at bestemme, om der skal gives bøder. Hvad er holdningen til det?

Den fungerende forsvarsminister: Christian Friis Bach spørger til forslaget inden for traktatens rammer og grundloven. Forslaget er traktatretligt forankret inden for det indre marked, da der er tale om en styrkelse af industrien. Der er flere artikler i forordningen, som på nuværende tidspunkt er vidtgående med hensyn til traktatens rammer og har snitflader til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det er netop disse artikler, der er stor uenighed om mellem en række medlemsstater og Kommissionen. Vi er helt opmærksomme på det, som Christian Friis Bach siger, men vi lægger ikke op til, at vi på nogen måde skal kompromittere vores grundlov. Det er heller ikke det, jeg hører Christian Friis Bach sige. Han nævner det blot som et observationspunkt.

Med hensyn til koblingen til dansk ammunitionsproduktion er det ikke nogen hemmelighed, at det også kan indgå i det, når vi ser den konkrete udmøntning med hensyn til at få støtte eller lån. Det kan bl.a. være den lokalitet i Frederikshavn, der nok tænkes på.

Jeg forstår Theresa Scavenius' kommentar på den måde, at der er opbakning, og vi er helt opmærksomme på de ting, der bliver nævnt.

Til Alexander Ryles bemærkning kan jeg sige, at der er lagt op til en sanktionsmekanisme. En virksomhed har 5 arbejdsdage til at svare Kommissionen, om den vil acceptere anmodningen eller ej. Kommissionen har herefter mulighed for at vedtage en gennemførelsesretsakt, der forpligter den berørte virksomhed til at acceptere at udføre den prioriterede ordre til en fair og rimelig pris. Hvis en virksomhed forsætligt eller groft uagtsomt ikke overholder en forpligtelse til at prioritere de pågældende ordrer, kan Kommissionen pålægge virksomheden sanktioner i form af tvangsbøder, hvis det anses for nødvendigt og forholdsmæssigt. Tvangsbøderne må ikke overstige 1,5 pct. af den gennemsnitlige daglige omsætning for hver arbejdsdag, hvor forpligtelsen ikke er opfyldt.

Det er et meget vidtgående tiltag, og det er også noget af det, der bliver drøftet nu. Der bliver spurgt, hvorfor forhandlingsoplægget ikke afspejler det. Vi har valgt at søge mandat på det, som vi synes er vigtigt. Det er ikke, fordi det ikke er vigtigt, og det kommer også til at fylde i den videre drøftelse, hvor andre lande har lignende synspunkter.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 13. juni 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Alle punkter forelægges til orientering.

1. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gebyrer og afgifter, der skal betales til Det Europæiske Lægemiddelagentur, om ændring af forordning (EU) 2017/745 og om ophævelse af forordningerne (EF) nr. 297/95 og (EU) nr. 658/2014

– *Vedtagelse af generel indstilling*

KOM (2022) 0721

Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (sammenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 427 (udvalgsmødereferat side 605 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 24/3-23)

EUU alm. del (20222) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 471, behandlet i EUU 3/3-23)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Regeringen indhentede forhandlingsmandat i udvalget den 24. marts 2023.

Formålet med forslaget er at skabe et forsvarligt og fleksibelt finansielt grundlag for EMA's aktiviteter. Der foreligger nu en generel indstilling, som skal vedtages på det kommende rådsmøde.

Det er regeringens vurdering, at den foreliggende tekst er i overensstemmelse med forhandlingsoplægget. Flexibiliteten i forslaget er således baseret på en objektiv og omkostningsbaseret tilgang, og reguleringen er tilpasset udviklingen på lægemiddelområdet. Derfor vil Danmark tilslutte sig den generelle indstilling på rådsmødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Europa-Kommissionens forslag til en rådshenstilling om at intensivere EU-indsatser for at bekæmpe antimikrobiel resistens med en One Health-tilgang (EU) nr.

2023/0125

– Vedtagelse

KOM (2023) 0191

Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (sammenotat side 12)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Forslaget skal vedtages efter et forholdsvis kort forhandlingsforløb med bred opbakning blandt medlemslandene.

Forslagets indhold

Forslaget anbefaler konkrete initiativer, som medlemslandene kan gennemføre. Blandt de mest væsentlige er anbefalingen om at udvikle nationale AMR-handlingsplaner (antimikrobiel resistens). De skal sætte en ramme for en koordineret indsats på tværs af menneskers sundhed, dyresundhed og miljø.

Der fastsættes også anbefalede mål for reduktion af antimikrobiel resistens og forbruget af antimikrobielle stoffer. Desuden er der fokus på at understøtte udviklingen af og adgangen til antibiotika. Endelig lægges der op til et øget samarbejde i EU og et styrket globalt engagement.

Regeringens holdning

Regeringen hilser forslaget velkommen. AMR udgør en alvorlig trussel mod sundhedsvæsenet, folkesundheden og samfundsøkonomien. AMR-udfordringen kræver et stærkt europæisk og globalt samarbejde, fordi truslen er grænseoverskridende.

Særlig den globale indsats er vigtig, fordi det er i lav- og mellemindkomstlande, at AMR-byrden er størst. Danmark startede derfor i 2018 det internationale forskningscenter for antimikrobiel resistens, ICARS. De arbejder netop med at styrke indsatsen mod AMR i lav- og mellemindkomstlande.

Det har været en prioritet for regeringen, at henstillingen nævner ICARS. Det er imødekommet, så ICARS nu står som et eksempel på en organisation, der leverer konkrete resultater i kampen mod AMR.

Henstillingen er herudover fagligt kvalificeret og svarer til de danske prioriteter og hensigter på AMR-området – f.eks. har Danmark netop igangsat arbejdet med en ny national handlingsplan, hvilket landene også anbefales at gøre i henstillingen.

Regeringen agter derfor at tilslutte sig forslaget på rådsmødet.

Theresa Scavenius: Det er vigtigt at få undersøgt AMR på europæisk og nationalt plan. Hvad er status på de nationale planer, og hvor vigtige bliver de? Meget af det handler jo om landbrugspolitik, og det kan være en stor udfordring i dansk kontekst. Hvor svært bliver det at håndtere problemet i Danmark, når vi ved, at vi har forskellige interesser?

Marianne Bigum: Det er et meget vigtigt emne. Vi mener, det er vigtigt med en One Health-strategi, der kigger på forbrug af antibiotika på tværs af sektorerne, herunder også landbruget.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Til Theresa Scavenius: Vi har fra dansk side arbejdet for en ambitiøs henstilling, så vores nabolande forpligtes til at udvikle ambitiøse planer. AMR er jo et grænseoverskridende problem, hvorfor indsatsen uden for landets grænser har stor betydning for os. Derfor har vi fra dansk side arbejdet for og lagt vægt på, at ICARS skulle nævnes i rådshenstillingen – ikke bare fordi ICARS er et dansk initiativ, som arbejder for at udvikle og teste kontekstspecifikke løsninger til reduktion af AMR, men fordi det navnlig vedrører lav- og mellemindkomstlandene, hvor de allerstørste udfordringer er.

Generelt er Danmark langt fremme på AMR-området, og en stor del af anbefalingerne er allerede implementeret i Danmark. Vi har f.eks. allerede et digitalt infektionsberedskab, som omfatter overvågningssystemer, der ved hjælp af automatisk datafangst og databehandling sikrer, at SSI tidstro kan monitorere forekomst og udvikling af infektionssygdomme og antibiotikaresistens hos mennesker i Danmark. Derudover har vi et tæt samarbejde med veterinærsektoren om håndtering af eventuelle hændelser, og SSI rådgiver om husdyr og MRSA.

Så vidt jeg husker er Danmarks seneste AMR-handlingsplan fra 2017. Verden er blevet forlænget med brædder i en periode på grund af covid-19, så det er på tide, at vi får udarbejdet en ny AMR-handlingsplan. Derfor har regeringen taget initiativ til at igangsætte arbejdet, fordi det er ekstremt vigtigt, og Danmark skal vedblive med at være et af de lande, der i den grad er med til at gå foran.

3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det europæiske sundhedsdataområde

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0197

Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 17)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 168, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Udvalget blev orienteret om forslaget (EHDS) i juni og december 2022. Siden sidst har formandskabet præsenteret sin anden kompromistekst om forslaget.

I den kommende periode vil Rådet arbejde intensivt med forslaget. Derfor forventer jeg at komme tilbage til udvalget med et forhandlingsoplæg i efteråret.

Formålet med forslaget er at sikre digital adgang til sundhedsoplysninger på tværs af landegrænser i EU og at skabe et indre marked for digitale sundhedsløsninger. Desuden skal EHDS fremme brugen af sundhedsdata til forskning og innovation.

Regeringen er fortsat positiv over for formålene med forordningsforslaget, bl.a. fordi de understøtter en sammenhængende og effektiv anvendelse af data til patientbehandling, forskning og innovation. Det er vigtigt for Danmark og for patienterne.

Men regeringen har også opmærksomhedspunkter. Vi vil bl.a. sikre

- at de økonomiske konsekvenser begrænses og i øvrigt svarer til merværdien af forslaget.
- at forslaget tager højde for eksisterende løsninger i medlemslandene.
- at vi bevarer den danske befolknings høje grad af tillid til, at sundhedsdata behandles sikkert og forsvarligt.
- at implementeringsfristen er realistisk.

Christian Friis Bach: Adgang til data er altid en balance. Det lader til, at regeringen har fokus på beskyttelse af privatliv, men der står i samlenotatet, at regeringen er i tvivl om, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt, da det også omhandler borgeres og sundhedspersonalets adgang til sundhedsdata inden for Danmark. Er der en afklaring på det?

Karin Liltorp: Der er ingen tvivl om, at målet er smukt og godt – det er jo fantastisk, hvis vi kan opfinde nye kure mod kræft ved hjælp af mere datadeling. Men der er meget skepsis at finde i høringssvarene, da mange aspekter af datadeling ikke fungerer i dag – ikke en gang inden for landets grænser.

Har Danmark mulighed for at påvirke implementeringsprocessen, som jo er altafgørende? Som regeringen ganske rigtigt skriver i samlenotatet, skal formålet stå mål med de økonomiske konsekvenser. Hvordan vil man vurdere det? Man kunne overveje en trinvis proces, hvor man f.eks. implementerer inden for bestemte sygdomsgrupper, så man ikke smider flere milliarder efter projektet fra start med risiko for, at det ikke bliver en succes. Dansk Industri (DI) foreslår, at Danmark udarbejder skabelonen for det, fordi vi er langt fremme.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Til Christian Friis Bach: Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med artikel 168 (TEUF), da der opnås et højt beskyttelsesniveau, samtidig med at medlemsstaternes ansvar for fastlæggelse, tilrettelæggelse og levering af sundhedstjenesteydelser skal respekteres. Vi finder også fra regeringens side, at de dele af forordningen, som vedrører udvekslingen af data på tværs af grænser, er i overensstemmelse med EU's kompetencer.

Der er dog også dele af forslaget, som vil berøre deling af data internt i medlemslandene, og da forordningen får direkte retsvirkning i Danmark, vil en vedtagelse af forordningen medføre behov for ændringer af dele af sundhedsloven, som regulerer de forhold.

Angående den trinvis tilgang: Det er vigtigt at være opmærksom på, at data bliver i landene, og regeringen lægger vægt på en lang implementeringsperiode.

Marianne Bigum: Der er stor erhvervsmæssig interesse i at få adgang til sundhedsdata til forskning og andet, men data er stadig borgernes – det er ikke statens eller erhvervslivets data. Forslaget fra Kommissionen er meget vidtgående. Sundhedsdata er kritisk infrastruktur, og deling af data forudsætter demokratisk kontrol og sikkerhed. Så vi er enige med regeringen i, at det er vigtigt, at forordningen ikke kommer til at erstatte medlemslandenes egne regler, men alene kan supplere egne regler, og at borgerne skal have kontrol med egne sundhedsdata.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Det er afgørende for regeringen, at danske borgere og patienter fortsat skal være trygge og have tillid til, at deres sundhedsdata bliver behandlet med den fornødne respekt og bruges på en sikker og forsvarlig måde. Derfor er det vigtigt, at de sikkerhedsmæssige risici forbundet med delingen af sundhedsdata på tværs af landegrænser bliver analyseret grundigt, og at der i forordningen stilles de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger. Generelt har vi i Danmark og i dansk lovgivning god mulighed for at dele data som led i patientbehandlingen og forskningen, og vi vil arbejde for, at forslaget stemmer overens med den eksisterende danske lovgivning. For brug af sundhedsdata i forslagets tiltag omkring en EU-infrastruktur for deling af data til brug for forskning og innovation skal det sikres, at der kun gives adgang til anonymiserede og pseudonymiserede sundhedsdata, hvor data forbliver lokalt og adgangen administreres i sikre analysemiljøer i de enkelte medlemslande.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvalitets- og sikkerhedsstandarder for substanser af menneskelig oprindelse bestemt til anvendelse i mennesker og om ophævelse af direktiv 2002/98/EF og 2004/23/EF

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0338

Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 43)

EUU alm. del (2022) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 173, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Vi forventer, at det kommende spanske formandskab vil forsøge at nå en generel indstilling. Derfor forventer jeg at forelægge et forhandlingsoplæg i løbet af efteråret.

Overordnet støtter regeringen en fremtidssikring af reglerne og et højt beskyttelsesniveau for donorer og modtagere. Regeringen har samtidig fokus på at sikre, at merværdien af forslaget står mål med de administrative og økonomiske konsekvenser. Vi har også fokus på at undgå unødvendige hindringer for familiedannelse.

Karin Liltorp: Det er fremhævet, at potentialet for blod, væv og celler, der forarbejdes eller anvendes på nye måder, ikke udnyttes til fulde. Det er en super vigtig pointe, for der er enorme potentialer i disse nye typer terapi, som f.eks. stamcellebehandlinger. Jeg har været i tæt kontakt med mange af dem, der udvikler stamceller. Det er ganske rigtigt, at der skal være kontrol med det, men på nogle punkter kan man komme rigtig langt, hvis man tør lempe på nogle af kravene. De er selv kommet med en masse informationer om, hvor man kunne gøre det nemmere at komme igennem med denne form for terapi. Jeg vil gerne sende deres forslag til ministeriet, så man kan vurdere, om det kan inddrages i det videre arbejde med dette forslag, for der tror jeg helt sikkert, at der er meget at vinde.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Jeg siger ja tak til at få oversendt forslagene.

5. Styrkelse af det farmaceutiske økosystem til støtte for konkurrenceevnen og lige adgang til lægemidler

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2023) 0190, KOM (2023) 0193, KOM (2023) 0192

Rådsmøde 3956 – Bilag 1 (samlenotat side 58)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Det er min forventning, at punktet overvejende vil omhandle Kommissionens forslag til revision af lægemiddellovgivningen. Udvalget fik en tidlig orientering om sagen den 2. december 2022. I dag vil jeg orientere om indholdet i det endelige, fremsatte forslag, og de synspunkter jeg vil fokusere på i drøftelsen på rådsmødet.

Forslagets indhold

Formålene med forslaget er at sikre, at alle patienter i hele EU har lige adgang til prismæssigt overkommelige lægemidler og at dække uopfyldte medicinske behov. Det er også målet at fremme innovation og EU's konkurrenceevne, øge forsyningssikkerheden og gøre lægemidler mere miljø-mæssigt bæredygtige. Endelig er det et mål at bekæmpe antimikrobiel resistens.

Først og fremmest foreslås en strømlining af de regulatoriske procedurer for udstedelse af markedsføringstilladelser, såsom kortere frister for godkendelse af ansøgninger. Dertil indføres bedre muligheder for regulatorisk vejledning til lægemiddeludviklere.

For at sikre lave priser på lægemidler foreslås en række tiltag til at gøre det lettere og hurtigere for generiske og biosimilære lægemidler at komme på markedet.

En væsentlig del af forslaget vedrører ændringer af de såkaldte regulatoriske beskyttelsesperioder, som supplerer reglerne om patentbeskyttelse. Det indebærer bl.a., at den regulatoriske databeskyttelsesperiode for nye lægemidler reduceres fra 8 år til 6 år. Dog kan perioden forlænges med op til 4 år, hvis en række betingelser er opfyldt, bl.a. ved lancering af lægemidler i alle 27 medlemsstater og for lægemidler, som er målrettet uopfyldte medicinske behov.

Herudover indeholder forslaget styrkede incitamenter til udvikling af lægemidler til sjældne sygdomme og børn i form af særlige regler for beskyttelsesperioder.

For at øge forsyningssikkerheden af lægemidler foreslås en række skærpede forpligtigelser for virksomheder, bl.a. et krav om udarbejdelse af en forebyggelsesplan for at minimere risikoen for forsyningssvigt og en udvidet forpligtigelse vedrørende information om forsyningssvigt.

Dertil indføres øgede krav til medlemsstater og Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) om monitorering af lægemiddelmangler.

Forslaget indebærer desuden en række skærpede miljøkrav til lægemidler, bl.a. skærpede krav til miljømæssig risikovurdering.

Endelig indeholder forslaget tiltag mod antimikrobiel resistens. For at styrke incitamentet til udvikling af nye antimikrobielle lægemidler foreslås det, at udvikleren kan opnå en voucher, der giver ret til 1 års ekstra databeskyttelse. Udvikleren kan anvende voucheren til et af sine egne lægemidler eller sælge den til en anden virksomhed.

Konsekvenser

Regeringen er fortsat ved at analysere forslaget konsekvenser. Det er et omfattende forslag på et komplekst område. Vi vurderer, at forslaget kan have statsfinansielle konsekvenser – både i form af administrative merudgifter til Lægemiddelstyrelsen og for de offentlige medicinudgifter. Vi har endnu ikke afdækket de nærmere konsekvenser for medicinudgifterne, da de er påvirket af mange faktorer.

Vi forventer også, at forslaget kan have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det skyldes, at forslaget ændrer rammevilkårene for udvikling, godkendelse og markedsføring af lægemidler. Særlig ændringerne af de regulatoriske beskyttelsesperioder kan få konsekvenser, som dog vil variere for forskellige dele af industrien.

Regeringens synspunkter på rådsmødet

Regeringen er overordnet positiv over for formålene med forslaget, og der er flere positive elementer i det. For regeringen er det meget vigtigt med en tilgang, der balancerer forholdet mellem innovation og adgang. Lovgivningen skal fremme adgangen til prismæssigt overkommelige lægemidler i hele EU. Samtidig skal den skabe attraktive og konkurrencedygtige rammer for innovation og markedsføring af lægemidler.

Lifescienceindustrien er en europæisk styrkeposition, som udgør en stor del af den samlede vareeksport, og med mange store og innovative virksomheder. Men der er også mange små og mellemstore virksomheder, som driver udvikling og innovation, som det er vigtigt at tage hensyn til. Derfor er regeringen meget bekymret for forslaget om at reducere den regulatoriske databeskyttelsesperiode fra 8 år til 6 år. Det kan svække incitamentet til at investere i udvikling af nye innovative lægemidler til patienterne. Derudover kan reduktionen svække EU's evne til at tiltrække forskning, udvikling og produktion af lægemidler. Det kan skade dansk og europæisk økonomi.

Vi vil gå aktivt og konstruktivt ind i de kommende forhandlinger. Målet er at finde en passende balance mellem hensynet til adgang til medicin og forudsigelige og gode rammevilkår for lægemiddelindustrien.

Christian Friis Bach: Regulatoriske beskyttelsesperioder er altid en balance, og sundhedsvæsnet står over for stærkt stigende medicinudgifter de kommende år – mere specialiseret medicin kan for alvor komme til at udfordre vores sundhedsvæsen. Ministeren siger, at man er i gang med et analysearbejde for at undersøge, hvordan det vil påvirke Danmark. Det vil jeg gerne høre mere om. Medicinalindustrien i Danmark vil nok udfordre sænkningen af den regulatoriske beskyttelsesperiode. Omvendt vil der med nogen sandsynlighed være positive effekter for patienter og sundhedsvæsenet. Hvordan går man til den analyse? Som en tidlig kommentar er Radikale Venstre positive over for det forslag, der ligger.

Karin Liltorp: Det er dejligt at høre, at der er så meget fokus på antibiotika mod multiresistente bakterier. Det er jo velkendt, at der mangler økonomiske incitament til at udvikle antibiotika, fordi det er svært at tjene penge på det. Forslaget om en voucher på 1 år er positivt, men er det nok til at gøre det attraktivt for producenterne at udvikle det, eller skal der endnu mere til? Jeg frygter, at multiresistente bakterier bliver den helt store dræber i fremtiden.

For at få øget databeskyttelse skal man have det godkendt i 27 lande. Det er ikke så ligetil. Det kan især blive et problem for de mindre og mellemstore virksomheder at leve op til, fordi de ikke har ressourcerne til det. Regeringen har fokus på, at vi skal kæmpe for, at databeskyttelsesperioden ikke bliver nedsat, men det kan godt være, at den kamp ikke kan blive vundet, så man kigger på, hvad der praktisk kan lade sig gøre.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Til Christian Friis Bach: Vi er ved at undersøge forslaget nærmere, og det kan få betydning for medicinpriserne i Danmark, men der er jo mange andre faktorer, som påvirker medicinpriserne. Derfor har det ikke været muligt på nuværende tidspunkt at vurdere de samlede konsekvenser for medicinpriserne og de offentlige merudgifter, fordi forslaget både indeholder elementer, der kan medføre prisstigninger og prisfald. Eksempelvis betyder ændringen af beskyttelsesperioderne, at generiske og biosimilære lægemidler i nogle tilfælde kan komme hurtigere på markedet, og i andre tilfælde kan de komme senere på markedet. Originalproducenterne må kunne forventes at hæve medicinpriserne for at udligne nogle af usikkerhederne og mulige økonomiske tab, der kan følge af reduktionen af de generelle beskyttelsesperioder, og nye regler og krav, der indebærer øgede administrative byrder for virksomhederne, vil også i sig selv få betydning for medicinpriserne.

Grundlæggende er regeringen meget bekymret for en reduktion af de regulatoriske beskyttelsesperioder, fordi det kan svække hele incitamentet til investere i udvikling af nye, innovative lægemidler til patienterne. Derfor har jeg brugt en del kræfter på det i min dialog med mine europæiske sundhedsministerkollegaer. Vi mener, at reduktionen også kan være med til at svække EU's evne til at kunne tiltrække forskning, udvikling og produktion af lægemidler, hvilket vil kunne skade både den danske, men også den europæiske økonomi.

Selv om en reduktion måske umiddelbart vil bringe beskyttelsesperioden på niveau med andre store markeder, skal man være opmærksom på, at EU er et meget fragmenteret og komplekst marked i forhold til f.eks. USA. Dertil halter EU bagud på andre centrale områder, som er vigtige for at kunne tiltrække ny medicin. Eksempelvis er godkendelsestiden væsentlig længere i EU end i USA – nogle gange mere end dobbelt så lang. Derfor mener vi, det er ekstremt afgørende, at vi ikke svækker rammevilkårene for udvikling og markedsføring af nye lægemidler i EU. Vi mener, at vi i stedet bør fokusere på yderligere incitament, f.eks. målrettede lægemidler til uopfyldte medicinske behov og sjældne sygdomme.

Til Karin Liltorp: Voucheren er et af de elementer, der skal udgøre et målrettet incitament for at kunne sikre netop udviklingen af nye antibiotika. Regeringen er bekymret for, at Kommissionens forslag om en overførbart voucher ikke afhjælper problemet og endda kan have nogle uønskede konsekvenser. Derfor er det afgørende, at forslaget finder den rette balance. Det vil vi afsøge i forhandlingerne.

Theresa Scavenius: Der er altid nogle hensyn, der skal balanceres – i denne kontekst er det investeringer og beskyttelseshensyn versus muligheden for forskning. Alternativet ønsker, at man fokuserer på open science, open data og open source.

Det er interessant, at sundhed bliver et konkurrencespørgsmål. Hvor sund er vores population i forhold til vores konkurrenceevne? For Alternativet er det meget vigtigt, at vi også kigger i forebyggelse, så det ikke kun handler om at sikre, at vi har den rette medicin, men at vi skaber en sundere befolkning – bl.a. relateret til luftforurening og risici forbundet med klimaforandringer. Hvis vi ikke har en sund arbejdsstyrke, har vi heller ikke en sund konkurrenceevne.

Marianne Bigum: Socialistisk Folkeparti mener, det er et interessant forslag. Industrien har nogle relevante bekymringer. Umiddelbart ser vi, at det er relevant for nogle produkter, men ikke nødvendigvis alle, så vi ser frem til en videre drøftelse af det.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Orientering om status på WHO-forhandlingerne om en pandemif aftale og om ændringer til det internationale sundhedsregulativ

Indenrigs- og sundhedsministeren: Udvalget blev i februar 2022 forelagt et forslag til Rådets afgørelse om at give Kommissionen mandat til at forhandle de to sager på vegne af Unionen. Danmark støttede forslaget med udgangspunkt i, at en fælles tilgang til forhandlingerne vil styrke EU's rolle i global sundhed. Samtidig vil danske og europæiske interesser blive varetaget med størst mulig tyngde.

Forhandlingsmandatet fastslår overordnet set, at en pandemif aftale og det reviderede regulativ skal styrke det globale pandemiberedskab. Det skal ske ved at styrke landenes sundhedssystemer, skabe bedre adgang til medicinske modforanstaltninger og styrke tværsektorielle samarbejder. Forhandlingsmandatet udgør den overordnede ramme for fastlæggelsen af fælles EU-positioner, og der koordineres løbende om konkrete indspil til forhandlingerne.

En international pandemif aftale

Selvom ambitionen er, at pandemif aftalen skal være på plads i 2024, er forhandlingerne ikke særlig fremskredne på nuværende tidspunkt.

I juli 2022 blev det i første omgang aftalt at arbejde videre med, at aftalen skal være retligt bindende med mulighed for også at inkludere ikkebindende elementer, men hvilke dele af aftalen, der skal være bindende, og hvilke, der ikke skal være bindende, er ikke afklaret.

Indtil videre har man i forhandlingerne arbejdet med at samle bidrag fra medlemslande og andre aktører. Det er planen, at der skal foreligge et første egentligt aftaleudkast i juli 2023, som kan danne grundlag for videre forhandlinger. Det betyder, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at vurdere, hvordan aftalen kommer til at se ud.

Det står dog klart, at spørgsmålet om international solidaritet og lighed spiller en central rolle i arbejdet. Det spørgsmål rummer mange aspekter. Et af de helt centrale aspekter er lige adgang til medicinske modforanstaltninger i tilfælde af en pandemi. Den ambition støtter regeringen.

EU bør bidrage aktivt til at finde balancerede løsninger, som tager afsæt i erfaringerne fra covid-19-pandemien. Løsningerne skal adressere de reelle barrierer for særlig udviklingslandenes adgang til vacciner, værnemidler og andre kritisk vigtige produkter. Det er i den forbindelse vigtigt, at patentbeskyttelsen ikke udhules. Det er regeringens opfattelse, at et velfungerende patentsystem er afgørende for at sikre, at vacciner bliver udviklet på kort tid. Det er samtidig en dansk prioritet at sikre fokus på kapacitetsopbygning og implementeringsstøtte for at styrke sundhedssystemer og infrastruktur i lav- og mellemindkomstlande.

Der er bred enighed blandt WHO's medlemslande om, at pandemif aftalen skal følge One Health-tilgangen. Det indebærer fokus på samarbejde mellem internationale og nationale aktører inden for det humane, veterinære og det miljømæssige område.

Regeringen arbejder for, at aftalen skal bidrage til en styrket global indsats imod AMR. Det er desuden vigtigt, at aftalen skaber merværdi i forhold til det eksisterende internationale sundhedssamarbejde. Derfor skal der løbende tages højde for bestemmelserne i det internationale sundhedsregulativ, som forhandles parallelt.

Det internationale sundhedsregulativ

Det internationale sundhedsregulativ (IHR) blev senest revideret i 2005. Formålet med regulativet er at forebygge, beskytte imod, kontrollere og respondere på international sygdomsspredning. Det fastsætter forpligtelser for landene om overvågning, trusselvurderinger, beredskab og rapportering til WHO om sundhedsrisici af international betydning.

Sundhedsstyrelsen er ansvarlig for at sikre implementeringen af sundhedsregulativet i det danske beredskab.

Forhandlingerne

Arbejdet med at ændre regulativet udspringer – ligesom pandemiforfatteren – af et ønske om et stærkere globalt sundhedsberedskab. Fra EU's side er der bl.a. fokus på at styrke bestemmelserne om rettidig deling af data og prøver. Der er samtidig ønske om at justere WHO's beføjelser til at erklære en sundhedskrise af international karakter. Det kan f.eks. være, at der bliver mulighed for at erklære en krise på regionalt niveau. Der er også forslag, der handler om digitalisering af sundhedsdokumenter og formularer for passageropsporing.

Ligesom i arbejdet med pandemiforfatteren er der særlig fokus på lav- og mellemindkomstlande og på at sikre, at de kan få den nødvendige støtte fra WHO.

Der er indtil videre afholdt ét globalt forhandlingsmøde i april 2023, og der er planlagt yderligere globale forhandlingsmøder og en række uformelle drøftelser i løbet af året.

WHO's medlemslande har en ambition om at vedtage de endelige ændringsforslag til Verdenssundhedsforsamlingen i maj 2024. Det er mit håb, at vi kan nå i mål med den ambition, så vi fastholder momentum for at forbedre det internationale samarbejde om sundhedskriser.

Theresa Scavenius: Det er rigtig interessant, at der bliver arbejdet på pandemiforfatteren. Det overordnede mål må være at nedsætte risikoen for, at vi får globale pandemier igen. Hvor stor vægt lægger regeringen på at nedsætte risikoen? Vi er alle sammen enige om, at vi skal undgå pandemier, men hvad består risikoen i? Noget af det handler jo om den måde, vi håndterer dyrehold på, både herhjemme og andre steder.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Det er vigtigt for Danmark, at vi styrker WHO's rolle som retningsgivende organ på området, da deres anbefalinger er afgørende for den nationale håndtering af kriser, og de rækker ud over sundhedsberedskab og krisehåndtering. Derfor vil vi fra dansk side arbejde for, at WHO's beredskab og mekanismer til håndtering af sundhedskriser styrkes, samtidig med at WHO skal kunne varetage og udvikle sine øvrige kerneopgaver.

Vores vigtigste sigtelinjer i forhandlingerne er øget fokus på forebyggelse af infektioner og udbrud ud fra et One Health-perspektiv og med bekæmpelse af AMR for øje, og at vi skal styrke international solidaritet og lige adgang til modforanstaltninger, idet pandemier bevæger sig på tværs af lan-

degrænser samt sikre overensstemmelse og koordination med eksisterende instrumenter og aftaler på tværs af områder. Derfor er det helt afgørende, at pandemiforfatteren tager afsæt i en One Health-tilgang.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Ligestillingsministeren: Jeg forelægger rådsmødets punkt 6 til orientering.

6. Rådskonklusioner om integration af kønsaspekter i politikker, programmer og budgetter

– *Vedtagelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3956 – Bilag 2 (samlenotat)

Ligestillingsministeren: Det svenske formandskab vil med rådskonklusionerne styrke ligestillingsindsatsen i EU. De ønsker at fremme integrationen af køns- og ligestillingsaspektet i politik- og programudvikling i Kommissionen og medlemslandene – den såkaldte gender mainstreaming og gender budgetting-metode.

Rådskonklusionerne baserer sig på en rapport fra Det Europæiske Ligestillingsinstitut (EIGE) og opfordrer bl.a. Kommissionen til i samarbejde med medlemslandene at fremme indsamling af data og statistik, ligesom der opfordres til at gennemføre analyser i forbindelse med udviklingen og monitoreringen af EU-programmer, så det afdækkes, om både kvinder og mænd tilgodeses i indsatserne.

Regeringen finder det positivt, at der sættes fokus på at skabe transparens om, hvordan kvinder og mænd påvirkes af og inkluderes i de politikker og programmer, som Kommissionen og medlemslandene sætter i gang. Det kan også være gavnligt at se, hvordan midlerne fordeles mellem kvinder og mænd på relevante områder, dog uden at det skal give unødvendige administrative byrder. Regeringen bakker generelt op om ligestilling og kvinders og mænds lige muligheder. Regeringen kan derfor støtte rådskonklusionerne.

Theresa Scavenius: For Alternativet er det vigtigt, at vi ikke har en binær tilgang til ligestilling, men at der i sprogbruget inkluderes mange køn og typer, så ingen føler sig ekskluderet.

Ligestillingsministeren: Dette baserer sig på artikel 8 (TEUF), som pålægger Unionen at bekæmpe uligheden mellem kvinder og mænd og fremme ligestilling. Derfor er der ikke tale om at inkludere LGBT+-målgrupper.

FO Punkt 4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om europæiske befolknings- og boligstatistikker, om ændring af forordning (EF) nr. 862/2007 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 763/2008 og (EU) nr. 1260/2013

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2023) 0031

KOM (2023) 0031 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Digitaliseringsministeren: Forslaget blev fremsat af Kommissionen i januar. Vi forventer, at det svenske formandskab vil gå efter en generel indstilling i juni.

I blev orienteret om sagen den 26. maj 2023. Jeg skal på forhånd beklage, at jeg forelægger forhandlingsoplæg så sent. Det skyldes, at forhandlingerne i Rådet er skredet uventet hurtigt frem. Som nævnt blev forslaget fremsat i januar, og forhandlingerne er således gået meget stærkt under det svenske formandskab. Heldigvis er de gået i den rigtige retning for Danmark.

Forslagets indhold

Forslaget vedrører som sagt udarbejdelsen af europæisk befolkningsstatistik. Forslaget samordner tre eksisterende områdespecifikke retsakter for udarbejdelsen af befolkningsstatistik med henblik på at integrere og harmonisere udarbejdelsen af statistikken.

Derudover lægger forslaget op til at udbygge statistikken både i forhold til omfang, detaljeringsgrad og hyppighed.

Forhandlingssituationen

Forhandlingerne har fokuseret på to overordnede udfordringer ved Kommissionens forslag:

For det første har den måde, Kommissionen vil definere befolkningen på, konsekvenser for, hvordan vi kan indsamle statistikken i Danmark. Umiddelbart vil vi med Kommissionens forslag ikke kunne anvende registerdata, som ellers er den normale praksis i Danmark.

For det andet havde forslaget fra Kommissionen et meget bredt anvendelsesområde og gav vidtgående delegeringsbeføjelser til Kommissionen. Dette gjorde det sandsynligt, at der fremadrettet kunne blive indført krav om mange nye og mere detaljerede statistikker. Det vil også kunne få konsekvenser for muligheden for at anvende registerdata, hvis der stilles krav om nye oplysninger, som ikke er indeholdt i registrene.

Under forhandlingerne er det lykkedes regeringen sammen med en række ligesindede lande at sikre, at befolkningsdefinitionen ikke forhindrer, at vi fortsat kan anvende registerdata, samt at afgrænse forordningen fra at omfatte indsamling af en række interviewbaserede og sensitive variable. Dermed kan befolkningsstatistikken som udgangspunkt fortsat baseres på registerdata.

Det er også lykkedes at afgrænse de beføjelser, der delegeres til Kommissionen, samt at fastsætte en øvre grænse for antallet af fremtidige nye krav, Kommissionen kan stille.

Det svenske formandskab ønsker at nå til enighed i Rådet i juni. Der er i Rådet bred opbakning til det svenske formandskabs seneste kompromisforslag.

Regeringen er på den baggrund af den opfattelse, at det svenske formandskabs kompromisforslag udgør et godt resultat, der imødekommer så godt som alle danske ønsker. Det vil udgøre et gunstigt udgangspunkt for trilogforhandlingerne, der forventes at finde sted sidst på året.

Europa-Parlamentet har endnu ikke vedtaget deres holdning til forslaget.

FO *Forhandlingsoplæg*

Regeringen støtter intentionerne om at harmonisere og modernisere befolkningsstatistikken. Regeringen mener dog, at fokus bør være på at fremme sammenlignelige statistikker på europæisk plan, og at det bør overlades til medlemsstaterne at vurdere fremgangsmåden. I den forbindelse er det centralt, at Danmarks mangeårige tradition for registerbaseret statistikproduktion kan videreføres.

- Regeringen lægger derfor stor vægt på, at forordningen kan implementeres ved brug af administrative datakilder – dvs. registre – og uden supplerende brug af interviewbaserede undersøgelser.
- Regeringen lægger også stor vægt på, at indsamling af sensitive variable såsom etnicitet, religiøs overbevisning og seksuel og politisk orientering ikke bliver en del af forordningen.

Regeringen mener, at målsætningen med forordningen bør være at få sammenlignelig statistik, frem for at harmonisere, hvordan medlemsstaterne indhenter og behandler data.

- Derfor lægger regeringen vægt på at reducere muligheden for inpuharmonisering af metoder og datakilder i forslaget.
- Regeringen har et princip om dataminimering og mener, at danske registerdata som udgangspunkt bør blive i Danmark. Derfor lægger regeringen vægt på at undgå tvungen deling af mikrodata mellem Kommissionen og medlemslandene.

Regeringen mener, at det bør fremgå af selve forordningen, hvad medlemsstaterne forpligtes til at levere.

- Derfor lægger regeringen vægt på, at elementer, som vurderes at være essentielle, såsom befolkningsdefinitionen og referenceperioder, defineres i selve forordningsteksten, samt at omfanget af detaljerede emner, som Kommissionen kan ændre ved brug af delegerede retsakter, præciseres.
- I den sammenhæng lægger regeringen også vægt på at præcisere og afgrænse temaer, samt at indføre et maksimum for hvor mange variable, der kan ændres, tilføjes eller udskiftes via gennemførselsretsakter.
- Endelig lægger regeringen vægt på, at forslaget generelt ikke pålægger medlemslandene statsfinansielle omkostninger eller administrative byrder, der ikke står mål med gevinsterne.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kommer ikke til at støtte forhandlingsoplægget af flere årsager. For det første er det noget slapt. For det andet er der et væld af gennemførselsretsakter og delegerede retsakter, som vi ikke kan gennemskue rækkevidden af. For det tredje ser det ud til at blive meget dyrt. Irland har vurderet, at det vil koste op imod en halv milliard. For det fjerde kan jeg

ikke se, hvad det kommer papirusserne nede i Bruxelles ved. Hvorfor skal de blande sig i det? Vi kan sagtens selv lave vores befolknings- og boligstatistikker. Så nej. Det er absolut ikke noget, Dansk Folkeparti på nogen måde kan støtte. Hvad vurderer regeringen, at det vil koste? Irland har jo nogenlunde samme størrelse som Danmark. Kommer vi til at betale lige så meget?

Er regeringen slet ikke bekymret for alle gennemførselsretsakterne og de delegerede retsakter? Medmindre ministeren på en eller anden mirakuløs måde kan overbevise mig om, at vi bør det, kan Dansk Folkeparti ikke støtte.

Theresa Scavenius: Det virker, som om regeringen har et rigtig godt og balanceret fokus på, at der er visse ting, vi ikke skal have indsamlet, samt et hensyn til den danske tradition for registerdata osv. Alternativet kan støtte forhandlingsoplægget.

Digitaliseringsministeren: Jeg forstår godt Alex Ahrendtsens bekymringer, og regeringen deler dem sådan set. Jeg kan betrygge udvalget med, at stort set alle bekymringerne er blevet løst i forhandlingerne. Især vil jeg fremhæve bekymringerne omkring de delegerede retsakter. I det oprindelige forslag havde Kommissionen tre meget vidtgående delegerede beføjelser, og det har vi nu fået løst.

For det første ville Kommissionen have mulighed for at komme med helt nye emneområder. Det har vi nu fået ændret til, at man kun kan ændre fire af de allerede eksisterende områder og kun tilføje et, og det kan kun ske for hver tiårige periode. Så det har vi fået hegnet godt og grundigt ind. Derudover har vi fastsat tidsfrister, så det er meget klart, hvad man skal levere. Oprindeligt ville Kommissionen kunne have gået meget tæt på i den geografisk nedbrydning, men det har vi fået afgrænset sådan, at det i dag er i overensstemmelse med, hvad Dansk Statistisk allerede gør.

Kort sagt er der blevet leveret på stort set alle Danmarks ønsker. Det eneste, der ikke er blevet leveret på, er, at vi fremover skal levere data kvartalsvis fremfor årligt. Så vi synes, at forhandlingerne går rigtig godt, og at bekymringerne i meget høj grad er blevet imødekommet.

For så vidt angår omkostningerne er det jo en udbygning af statistikken, men de vurderes at være på 6,6 mio. kr., fordi udfordringerne og bekymringerne er blevet adresseret. Jeg synes godt, at man kan støtte forhandlingsoplægget med de løsninger, der er fundet.

Alex Ahrendtsen: Jeg anerkender regeringens indsats. Det lyder godt. Noget af det værste er blevet taget ud, det vil jeg gerne kvittere for. Men gennemførselsretsakterne og de delegerede retsakter eksisterer jo stadig væk, og sagen er jo, at de blander sig i noget, som jeg ikke mener, at de skal blande sig i. Det er hele forudsætningen for dette forslag. Jeg vil gerne anerkende, at regeringen har gjort et godt stykke arbejde, men vi kan stadig ikke stemme for. Jeg synes heller ikke, at jeg har fået svar på, hvorfor Irland vurderer, at det vil koste hundrede gange mere, end vi vurderer.

Digitaliseringsministeren: Det er en helt fair pointe. Grunden til, at det er blevet et godt forslag, og at det er godt at gå videre med, er, at det også er vigtigt for os som land, at vi med vores data kan sammenligne os med andre lande. Derfor er det et vigtigt værktøj.

At Irland vurderer, at det vil koste meget mere, hænger sammen med, at vi har forskellige traditioner for, hvordan vi indsamler data. I Danmark har vi meget registerdata. Vi er meget langt fremme på det område. Andre lande som f.eks. Irland er ikke ligeså langt fremme. Andre lande har en mere interviewbaseret tilgang, som er meget mere omkostningstung. Irland bruger mange penge på at

indsamle data, og det gør vi ikke i Danmark, fordi vi har det i registrene. Derfor er det dyrere for Irland, end det er for Danmark.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Social- og boligministeren: Jeg forelægger rådsmødets punkt 7 til orientering.

7. Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering

– *Fremskridtsrapport/Politisk drøftelse*

KOM (2008) 0426

Rådsmøde 3956 – beskæftigelse m.v.

Rådsmøde 3956 – beskæftigelse m.v. – Bilag 4 (samlenotat)

EUU alm.del – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 155 og 157, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Social- og boligministeren: Forslaget til antidiskriminationsdirektivet blev fremsat i 2008. Udvalget er blevet orienteret om det mange gange, senest i december 2022. Det er imidlertid første gang, jeg præsenterer det i Europaudvalget, og der kan være nye medlemmer af udvalget siden seneste forelæggelse.

Forslaget går ud på at gennemføre princippet om ligebehandling af mennesker uden for arbejdsmarkedet uanset deres religion eller tro, handicap, alder eller seksuelle orientering.

Forslaget kræver enstemmighed, og forhandlingerne har reelt været blokeret i Rådet siden fremsættelsen. Under det nuværende svenske formandskab har sagen været behandlet på et enkelt embedsmandsmøde. Sagen er derfor på rådsmødet til såkaldt fremskridtsrapport, altså en status for forhandlingerne. Men det siger sig selv, at et enkelt kort forhandlingsmøde ikke bringer et direktiv af dette format nærmere en vedtagelse.

Jeg kan i den forbindelse fremhæve, at de mange rettelsesmarkeringer i samlenotatet reflekterer de ressortændringer, der er sket i forbindelse med dannelsen af vores nuværende regering. Det er ikke et udtryk for, at der er sket materielle ændringer i analysen af direktivforslaget.

Formandskabet har endvidere sat direktivforslaget på til politisk debat på rådsmødet. Det har ministrene f.eks. også haft under finsk formandskab i 2019. Der er tale om en orienterende drøftelse, hvor de enkelte ministre redegør for deres analyse af, hvorfor forhandlingerne er fastlåst. Desuden debatteres, om der er andre eller nye typer af diskrimination, som direktivforslaget ikke omfatter. Jeg vil gerne understrege, at sagen er på til en orienterende debat, der er ikke tale om de facto forhandlinger, og der er ikke udsigt til snarlig enighed i sagen.

Jeg kan kort fremhæve den danske holdning. Der er tale om et komplekst direktiv, og der er behov for en afbalanceret tilgang. På den ene side er der princippet om ligebehandling. Vi har fra dansk side støttet formålet med direktivet siden fremsættelsen. På den anden side rummer direktivet en lang række juridiske og økonomiske uklarheder, som gør det vanskeligt for medlemsstaterne at gennemskue forslagens konsekvenser.

Der er vigtigt for Danmark, at der fortsat arbejdes på at få klarlagt direktivets rækkevidde, da det i sin nuværende form har en lang række uklarheder af juridisk og økonomisk karakter. Det er derfor helt afgørende for Danmark, at der bliver fuld klarhed over forslagetets juridiske og økonomiske aspekter, før videre skridt overvejes.

Afsluttende vil jeg understrege, at dette har været den danske holdning til direktivet siden fremsættelsen for snart 15 år siden – altså en linje, der har været fastholdt af skiftende regeringer.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 6. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 305/2011 – Tidlig forelæggelse

KOM (2022) 0144

KOM (2022) 0144 – Bilag 3 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 5 om sikring af danske mærkningsordninger, fra social- og boligministeren

KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 6 om muligheden for at fastholde det danske svanemærke, fra social- og boligministeren

KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 7 om svanemærkede byggematerialer, fra social- og boligministeren

KOM (2022) 0144 – KOM (2022) 0144 – svar på spm. 8 om miljømærkerne vil kunne stille yderligere krav til f.eks. miljø i forhold til en byggevare, fra social- og boligministeren

Social- og boligministeren: Sagen forelægges til forhandlingsoplæg. Sagen blev forelagt i udvalget den 2. juni 2023 til orientering.

Revisionen af byggevarerforordningen behandles lige nu i en rådsarbejdsgruppe for teknisk harmonisering, og formandskabet undersøger aktuelt, hvorvidt der er opbakning til et corepermandat.

Byggevarerforordningen udgør det fælles europæiske grundlag for regulering og markedsføring af byggevarer på det indre marked – det, vi allerede kender som CE-mærkning af byggevarer. Forordningen sikrer tilgængeligheden af harmoniserede oplysninger om byggevarers egenskaber. Dette understøtter den frie bevægelighed af byggevarer.

Forslaget skal reparere det nuværende standardiseringssystem for byggevarer, der ikke fungerer efter hensigten. Derudover vil forslaget understøtte den digitale og grønne omstilling i EU.

Regeringen støtter revisionens formål, men på trods af de overordnede gode hensigter bag forslaget har regeringen en række opmærksomhedspunkter, der løftes ind i forhandlingerne.

Byggevarerforordningen skaber et ensartet grundlag for medlemsstaternes krav til byggeri. Grundlaget består af en lang række europæiske tekniske standarder, der beskriver varens egenskaber, og hvilke byggevarer som er omfattet af forordningen. Teknisk kaldes det i forslaget den harmoniserede zone. Det er godt for Danmark og danske producenter, da det sikrer byggevarers frie bevægelighed på det indre marked. Derfor støtter regeringen dette.

Regeringen er opmærksom på, at markedet for byggevarer er omkostningstungt at tilgå, især for de små og mellemstore producenter, men bag omkostningerne ligger ofte hensyn til sikkerhed og sundhed, som vi ikke ønsker at gå på kompromis med. Regeringen vil gerne skabe lempeligere rammer for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), men lempelserne må ikke kompromittere sikkerheden i byggeriet.

Forslaget giver en række beføjelser til Kommissionen. Beføjelserne består bl.a. af en nødvej til standardisering, redaktionelle beføjelser for forslagets bilag og fastsættelse af kontrolniveauet, der skal anvendes for et produkt.

For regeringen er det vigtigt, at disse beføjelser alene omhandler tekniske og mindre væsentlige elementer. Desuden vil regeringen fokusere på, at der skabes bedst mulig inddragelse af medlemsstaterne, og procedurerne bør således beskrives klart og tydeligt.

Med forslaget bliver der desuden skabt grundlag for at stille flere miljø- og klimakrav til byggevarer end i dag. Det støtter regeringen, men vil samtidig arbejde for, at ambitionsniveauet er højt.

Med bygge- og anlægssektorens store ressourceforbrug bliver genbrug et centralt fokuspunkt, når vi ser frem i tiden. Regeringen ser derfor positivt på, at forslaget vil indføre mulighed for, at CE-mærke brugte byggevarer og på den måde sikre relevant teknisk information og dokumentation for disse varer. Det støtter regeringen, for den tekniske information om brugte byggevarer øger mulighederne for genbrug.

I dag er der forbud mod at placere andre mærker end CE-mærket på byggevarer, som er omfattet af forordningen. Regeringen mener, at andre mærker end CE-mærket skal kunne anvendes på byggevarer, men det er selvfølgelig vigtigt, at andre mærker følger det fælles tekniske sprog fastlagt via forordningen. Ellers kan der nemt opstå handelsbarrierer, der leder til unødige udgifter for danske producenter. Denne linje er i høj grad afspejlet i seneste kompromistekst fra formandskabet, og regeringen støtter som udgangspunkt dette.

Regeringen ser dog gerne, at officielle type I-miljømærker som f.eks. Svanemærket får friere rammer, fordi miljømærker kan hjælpe de private forbrugere med at købe miljøvenlige produkter. De kommende krav om deklarering af miljøegenskaber i CE-mærket ventes i stort omfang at omfatte de samme egenskaber, og kan være grundlaget for de professionelle bygherrers valg til beregning af livscyklusvurdering. Med det seneste kompromisforslag er det imidlertid muliggjort, at Svane-mærket, og andre officielle type-I miljømærker – som EU-Blomsten – fortsat kan sættes på byggevarer.

FO Det indstilles, at regeringen lægger vægt på

- at fastholde byggevarerforordningens anvendelsesområde tilsvarende i dag.
- at deklarationskrav til byggevarer i det indre marked bliver totalharmoniseret og at støtte op om intentionerne bag den harmoniserede zone.
- at der med hensyn til SMV'er er fokus på proportionale rammer, der respekterer forordningens hensyn til sikkerhed og sundhed.
- at alene tekniske og mindre væsentlige elementer bør fastlægges i delegerede retsakter vedtaget af Kommissionen, og at der er fokus på procedurer for inddragelse af medlemsstaterne.
- at der bliver skabt et grundlag for at stille ambitiøse miljøkrav til byggevarer.
- at højne forordningens anvendelighed for genbrug af byggevarer ved at indføre mulighed for tekniske specifikationer målrettet genbrug af byggevarer.

- at dokumentationen for byggevarer digitaliseres med adgang til data for relevante aktører.
- at andre mærker end CE-mærket også skal kunne anvendes, dog såfremt de alene omhandler egenskaber, der er fastsat i harmoniserede tekniske specifikationer og følger de deri fastlagte vurderings- og deklareringsmetoder. Officielle type I-miljømærker skal dog også kunne deklarerer andre egenskaber.

Regeringens hensigt er, at Danmark stemmer for forslaget om en ny byggevareforordning.

Regeringen mener, at forslaget kan være med til at rykke EU og byggebranchen tættere på de overordnede målsætninger for digital og grøn omstilling, afspejlet bl.a. i den europæiske grønne pagt og Kommissionens arbejdsrapport om evaluering af byggevareforordningen.

Regeringen lægger ikke op til afgørende vægte, men vil i forhandlingsprocessen arbejde for, at forslaget tilnærmer sig de fremlagte punkter.

Jens Henrik Thulesen Dahl: Vi diskuterede Svanemærket på mødet den 2. juni 2023. Vi har fået svar på spørgsmål 5-8 den 8. juni 2023, hvor det stadig væk bliver problematiseret, at man godt kan holde fast i Svanemærket, men kun under bestemte betingelser. Hvorfor slår man ikke fra dansk side helt firkantet fast, at mærker som Svanemærket ikke bliver omfattet af restriktionerne? Mig bekendt har Europa-Parlamentet vedtaget en formulering om, at restriktionerne ikke gælder EU-Blomsten og andre officielt anerkendte type I-miljømærker i henhold til ISO14024. Det vil være en meget enkel måde at forsikre os om, at Svanemærket faktisk fortsat kan bruges.

Alex Ahrendtsen: Forslaget er et godt eksempel på, at beslutninger i EU griber ind i noget i Danmark, der fungerer godt. Så bliver der et slagsmål, og papirusserne bliver nødt til at trække sig lidt. Kompromisforslaget er på den måde godt – som jeg forstår det, kan Svanemærket og andre mærker fortsat benyttes. Kvittering for det og anerkendelse for det arbejde. Til gengæld er det totalharmonisering, og det betyder, at vi ikke kan gå videre. Alene derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte forhandlingsoplægget, som jeg i øvrigt synes er meget blødt. Dertil kommer alle de delegerede retsakter, som er en markant udvidelse.

Nedrivningsfirmaer skal bl.a. kunne dokumentere en byggevares historik. Hvordan i alverden forestiller man sig at man kan gøre det? Det skaber et vanvittigt bureaukrati for de stakkels nedrivningsfirmaer.

Social- og boligministeren: Tak for anerkendelsen fra Alex Ahrendtsen for det stykke arbejde, der er gjort for at sikre, at andre mærker kan være med ombord. Det er min opfattelse, at den sidste kompromistekst er landet det rigtige sted og vil give muligheden for at have f.eks. Svanemærket. Det er rigtigt, at nogle af specifikationerne – altså måden, man opgør tingene på – vil gå igen. Men man skal bide mærke i, at CE-mærket ikke er værdiløst i modsætning til Svanemærket, og det betyder, at de gør to forskellige ting.

Det er en evig drøftelse, hvornår man skal harmonisere, og hvornår man ikke skal, og det er jo ikke overraskende, at man står forskellige steder på det. Men for mig er der ikke nogen tvivl om, at fælles standarder på dette vil være med til at drive en grøn udvikling frem, og regeringen mener, at det er hensigtsmæssigt, at vi bruger EU-samarbejdet til det. Men det er selvfølgelig altid relevant at diskutere, hvornår og hvordan vi skal gå fælles om tingene landene imellem. Det har været væsentligt

for regeringen at få skubbet på den grønne udvikling i denne sammenhæng, og det mener vi også, at Danmark har en klar interesse i. Tidligere på foråret indgik vi en aftale om genbrug af byggematerialer, og det er en udvikling, hvor vi som samfund ønsker at gå foran. Det er også en mulighed for at trække de andre lande med ombord.

Henrik Møller: Som medlem af Nordisk Råd vil jeg lige konstatere, at Svanemærket ikke er et dansk, men et fællesnordisk miljømærke.

Marianne Bigum: Jeg vil gerne takke ministeren for en positiv overraskelse med resolut handling på det grønne område. Det er faktisk det bedste resultat, jeg har set indtil videre, så det er jeg super glad for. Fremragende godt arbejde – også til embedsværket.

Jeg udleder ikke de samme bekymringer af svarene om Svanemærket, som andre har fremført. Svanemærket skal ikke sænkes i standard, men man skal bruge de samme vurderingsmetoder. Det er helt fair, for det betyder, at man kan sammenligne, og derfor er jeg ikke bekymret for, at regeringens mandat og kompromisteksten vil underminere Svanemærket, som jeg er vildt glad og stolt over.

Alex Ahrendtsen: Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål vedrørende historik for nedrivningsfirmaer.

Jens Henrik Thulesen Dahl: Jeg fik heller ikke svar på mit spørgsmål om teksten, man havde vedtaget i Europa-Parlamentet, så man i artikel 18 indsætter: Disse restriktioner gælder ikke EU-Blomsten og andre officielle anerkendte type I-miljømærker ISO 14024. Det er jo en enkel måde at sige, at de restriktioner, der ellers er i direktivet, ikke gælder i relation til Svanemærket. Hvordan forholder regeringen sig til det? Jeg kan godt høre, at andre er betryggede, men hvis regeringen ikke kan følge Kommissionens kompromisforslag, vil jeg bede ministeren om at betrygge os i, at vi kan være helt sikre på, at der ikke er noget, der kommer til at hindre videreførelsen af Svanemærket. Jeg er med på, at det giver god mening, at ting skal opgøres på samme måde.

Social- og boligministeren: Vi er tilfredse med det kompromis, der er fundet, for hvis man helt undtog Svanemærket, ville man ikke have fælles vurderingsmetoder, og derfor ville man ikke kunne sammenligne. Vores vurdering er, at man får det bedste af begge verdener, som kompromisforslaget ligger nu, forstået på den måde, at Svanemærket fortsætter, og vi får samtidig vurderingsmetoder til fælles, der gør, at vi kan sammenligne. Derfor ville det efter min opfattelse være et skridt i den forkerte retning at gå derhen, som Jens Henrik Thulesen Dahl foreslår. Til gengæld ville Europa-Parlamentets forslag have været bedre, hvis alternativet var det oprindelige forslag. Men min opfattelse er, at vi kommer længst ved at gøre det, der ligger i kompromisteksten.

Til Alex Ahrendtsen: Rammerne er ikke beskrevet i forordningen. De kommer senere, og det er klart, at de rammer er vigtige i relation til genbrug. Vi har siddet med det også i forbindelse med den aftale, vi indgik i foråret. På den ene side er der det ekstreme bureaukrati, man kan risikere at bygge op, og på den ene side er der et behov for at beskrive tilpas meget, så vi kan få drevet både genanvendelse og direkte genbrug af byggematerialer frem og udarbejde livscyklusanalyser. Det er i nogen udstrækning i konflikt med hinanden, og det vil vi selvfølgelig holde øje med.

Aftalen om genbrug af byggematerialer for dansk vedkommende synes jeg er ret god. Der standardiserede vi den procentsats, der var på byggematerialer, så det er en standardiseret procent, i

stedet for at man skulle redegøre for den enkelte kategori. Det kan sagtens være, at vi på et tidspunkt skal nuancere det mere, for der er selvfølgelig forskel på, om det er den ene eller den anden type byggemateriale. Vi skal selvfølgelig nok både i dansk sammenhæng og i europæisk sammenhæng være opmærksomme på, at hensynet mellem det grønne og det bureaukratiske ikke tipper, også fordi vi har en meget stor interesse i, at f.eks. små- og mellemstore virksomheder kan komme med ombord. Særligt for dem vil det at skulle registrere på hver enkelt del være et problem. Det vil regeringen selvfølgelig følge.

Marianne Bigum: Jeg synes, at sporbarhed er en rigtig god idé. Jeg har besøgt en lille virksomhed i Helsingør, som møjsommeligt nedtager en bygning og kan genbruge det til byggematerialer til noget andet. De fortalte, at der kan være en konkurrerende virksomhed, som bygger noget for et firma og køber ekstra ind af materialerne, hvilket giver »overskudsvarer«, som de så kan sælge som genbrugte materialer til noget andet. Derfor er sporbarhed så vigtigt, og det er også en rigtig god idé for branchen at sikre det.

Jeg har også hørt, at man kunne spekulere i at støbe nyt beton og nedknuse det, når der stilles krav om at bruge nedknust eller genbrugt beton, så det kan sælges som genbrugt beton. Derfor er det enormt vigtigt med sporbarhed for at sikre den lille erhvervsdrivende en fair konkurrence. Ministeren sagde, at vi ikke havde taget stilling til det endnu, men det er faktisk ret vigtigt og bestemt noget, der kan lade sig gøre også inden for byggebranchen, når man gør sit arbejde ordentligt.

Social- og boligministeren: Jeg er fuldstændig enig i hensigten, og selvfølgelig skal vi lukke de huller. Når man udvikler noget nyt, udvikles der også revner og sprækker, som nogle desværre udnytter til skade for alle andre. Det skaber f.eks. konkurrenceforvridning, som ikke giver de grønne resultater, der er meningen. Men man kan gøre noget mere eller mindre detaljerigt, og man skal passe enormt meget på med at gøre det alt for detaljerigt. Man kan også forestille sig en forpligtelse, hvor det simpelt hen vil være umuligt at spore historikken på noget. Hvis man f.eks. har købt noget af andre, som ikke kunne beskrive det, skal man så lade være med at købe det? På en eller anden måde skal vi finde de balancer, og jeg tror, at opmærksomheden på dem er helt vildt vigtig, men jeg er fuldstændig enig med Marianne Bigum i, at man skal gå ret tæt på for at kunne beskrive en livscyklus og for at undgå, at nogle snyder på vægten. Derfor er det selvfølgelig utroligt vigtigt, at vi går ned ad det spor.

Theresa Scavenius: Grunden til, at nogle siger, at vi skal have stor detaljerighed, er for at opnå sikkerhed og undgå snyd. Så er det bare et spørgsmål om, hvor højt man vægter, hvor sikkert det skal være, versus at det er i orden, at vi ikke kommer lige så hurtigt i mål. I Alternativet vil vi hellere have mere sikkerhed, for at vi faktisk får mere grøn omstilling, mere genanvendelse og genbrug og undgår snyd. Men det er klart, at det er en vægtning i forhold til den byrde, man kan lægge på dem, der også skal tjene godt på det.

Social- og boligministeren: Sikkerhed betyder ikke nødvendigvis, at folk bliver mere grønne. Det kan også være, at de simpelt hen opgiver at bruge genbrugte byggematerialer, fordi bureaukratiet bliver for stort. Derfor er det efter min mening ikke sådan, at det nødvendigvis er den rigtige vej at skabe ekstremt stor sikkerhed for, at man kender historikken. Derfor er balancerne også så vigtige, for vi risikerer simpelt hen, at man skal betale ufattelig mange djøf'ere, hvis hver eneste mursten skal beskrives i detaljer, og så bliver det dyrere end bare at købe nyt, nærmest lige gyldigt hvad vi

har belagt det med af afgifter.

Nogle gange kan det faktisk være bedre at have nogle revner og sprækker, hvis målet er at sørge for, at det bliver grønt, fordi det betyder, at det bliver mere attraktivt. Vi ved godt, at det er upræcist, at genbrugsmaterialer tæller som 0 pct. i den aftale, vi lige har indgået. Men hvis vi gør det ekstremt bureaukratisk, får vi aldrig slået hul på det og får aldrig den ketchup-effekt, vi gerne vil have. Nogle gange kan vi få plastret noget til i sikkerhed og styring, som gør, at vi får den stik modsatte virkning af, hvad vi egentlig gerne ville have.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

FO Punkt 7. Forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen)

– Tidlig forelæggelse

KOM (2022) 0748

KOM (2022) 0748 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (2022) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren: Jeg forelægger Kommissions forslag til revision af CLP-forordningen (classification, labelling and packaging), der sætter regler for klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger.

Sagen har været behandlet i Rådets miljøarbejdsgruppe siden januar 2023, og det svenske EU-formandskab lægger nu op til, at der skal vedtages en generel indstilling på corepermødet senere på måneden.

CLP-forordningen er en af hjørnestenene i EU's kemikalielovgivning. Den har til formål at beskytte menneskers sundhed og miljø mod farlige kemikalier, samt sikre stoffers og blandingers frie bevægelighed på markedet. Til det formål fastsætter forordningen kriterier for, hvornår kemiske stoffer og blandinger skal klassificeres som farlige, f.eks. som kræftfremkaldende eller hormonforstyrrende.

Forordningen fastsætter også krav om, hvordan farlige kemiske stoffer og blandinger skal mærkes og emballeres. Det gælder bl.a. husholdningskemikalier, vaske- og rengøringsmidler og maling. Desuden er formålet med revisionen at forbedre og effektivisere reglerne, bl.a. ved at tilpasse dem til nye handelsformer som onlinehandel.

Revisionen består af tre hoveddele:

- For det første skal det sikres, at alle kemiske stoffer og blandinger klassificeres tilstrækkeligt og ensartet i EU. Det skal bl.a. gøres via opdaterede regler for virksomheder, så de ikke klassificerer de samme stoffer på forskellige måder.
- For det andet skal det sikres, at kommunikationen om farer forbedres. Kommissionen foreslår bl.a. minimumsskriftstørrelse på emballage, digital mærkning, fold-ud-etiketter og regler for genopfyldningssalg.
- For det tredje vil man styrke reglerne for onlinehandel. Det gør man for at begrænse import af stoffer og blandinger fra tredjelande, der ikke overholder de sikkerheds- og miljømæssige krav i forordningen. Kommissionen foreslår bl.a., at der altid skal være en leverandør i EU, der kan holdes ansvarlig for overholdelsen af reglerne.

Som forslaget ser ud nu, forventes det at medføre væsentlige statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser. De statsfinansielle konsekvenser kommer af nye tilsynsopgaver til myndighederne. Med væsentlig usikkerhed er de opgjort til at være 4,3 mio. kr. det første år og herefter 2,9 mio. kr. årligt.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser følger af nye administrative opgaver og krav til virksomhederne, f.eks. minimumsskriftstørrelser på etiketter. Det vil kræve udskiftning af printere og nyt design til etiketter. Det vil også give logistiske udfordringer for virksomhederne, da der vil være plads

til færre sprog på etiketten. Kravet om minimumsskriftstørrelse estimeres at medføre erhvervs-mæssige omkostninger på 84-378 mio. kr. i omstillingsomkostninger og 69-387 mio. kr. i varige årlige omkostninger samlet set for omkring 1.000 danske virksomheder.

Regeringen er positiv over for forslaget. Vi har i forhandlingerne arbejdet på at sikre, at revisionen øger beskyttelsen for sundhed og miljø, samtidig med at den ikke medfører uforholdsmæssige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Danmark har bl.a. arbejdet for mere fleksible krav til skriftstørrelsen på etiketterne, hvis der samtidig påføres en digital mærkning. Skriftstørrelsen skal selvfølgelig fortsat være læselig, som det også er kravet i dag. Vi har også fokuseret på, at handel på onlineplatforme skal være sikker for forbrugerne, og på at sikre lige konkurrenceforhold i Danmark og EU.

FO Det indstilles, at Danmark generelt støtter forslagets formål, og at man i forhandlingerne:

- lægger stor vægt på, at beskyttelsesniveauet samlet set styrkes.
- lægger stor vægt på, at der skal være bedre mulighed for at kontrollere og håndhæve regeloverholdelse på onlineplatforme ved at arbejde for, at der altid er en fysisk eller juridisk person (f.eks. en virksomhed eller en forening) i EU, der er ansvarlig for overholdelse af forordningens regler.
- lægger stor vægt på at nedbringe omkostninger for industrien forbundet med minimumsskriftstørrelser på etiketter.
- lægger vægt på, at de tekniske krav og generelle regler til digital mærkning gøres tydelige med henblik på at minimere administrative byrder.
- lægger vægt på, at regler og muligheder for genopfyldningssalg styrkes med henblik på at sikre klare og anvendelige regler for virksomheder, der ønsker at benytte sig af genopfyldningssalg, samtidig med at der sikres en høj grad af sikkerhed i forhold til anvendelse og renhed af emballager.
- lægger vægt på, at Kommissionen får bemyndigelse til at udstede delegerede retsakter specifikt om fareklasser, og at disse ikke kan fjernes igen ved delegerede retsakter.
- lægger vægt på, at Kommissionen får initiativret til at foretage harmoniserede klassificeringer af stoffer og blandinger.

Alex Ahrendtsen: Der er ikke grænser for, hvad EU efterhånden blander sig i – nu også størrelsen på skrift. Synes regeringen, der er meget EU-begeistret, at det går for vidt? Der er dog positive elementer ved forslaget. Bl.a. kommer der nye fareklasser, som tager højde for de sundhedsmæssige udfordringer såsom hormonforstyrrende egenskaber.

Ud over papirusseriet og de latterlige småting EU beskæftiger sig med, er det, så vidt jeg har forstået, også en totalharmonisering. Det betyder, at Danmark ikke kan gå videre, hvis vi ville, hvilket er dårligt. Desuden er der det, som vi altid beskæftiger os med, og som vi er meget imod. Kommissionen får atter beføjelser til at udstede delegerede retsakter, og det er en uting. Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte dette forslag, uagtet at der også er gode elementer i det.

Giver forordningen konkurrencemæssige fordele til tredjelandsprodukter, fordi de ikke skal leve op til kravene?

Miljøministeren: Danmarks holdning er, at man selvfølgelig skal kunne læse skriftstørrelsen. Det er fint at have de krav, for forbrugerne skal vide, hvad de køber, og hvilke farer der er. Det er nok nødvendigt, hvis man vil undgå at forsøge at læse tekst med en mikroskopisk skriftstørrelse, når man vil undgå visse produkter. En ting er, at vi pålægger virksomhederne at skrive, hvad der er i deres produkter, men det skal også kunne læses af forbrugerne. Danmark har desuden arbejdet for, at der skal kunne være et digitalt supplement som f.eks. en qr-kode, der kan gøre det mere fleksibelt.

Der er ganske rigtigt tale om totalharmonisering under det indre marked, så det er korrekt, at Danmark ikke kan gå videre. Det betyder så også, at andre lande heller ikke kan gå videre, og det giver fælles spilleregler at konkurrere og markedsføre sine produkter ud fra. Det er også korrekt, at der er en del delegerede retsakter. Jeg synes, at det er klogt altid at overveje, hvad det giver mulighed for, men det skal også fungere i praksis.

Med hensyn til det sidste spørgsmål er det ikke en konkurrencemæssig fordel for tredjelande. I dag er det nemt at købe produkter uden for EU via diverse hjemmesider – også produkter med farlige kemikalier. Det er enormt svært at håndhæve de regler på nettet, som vi håndhæver i en forretning i Danmark eller resten af EU. I dag er det simpelt hen for nemt at omgå og ikke leve op til de regler, vi har i EU med høj forbruger- og miljøbeskyttelse, hvis man kommer fra et tredjeland.

Som forbruger regner man med, at de ting, man køber, er godkendt og i orden, men når man er på nettet, kan man risikere, at det ikke er godkendt og i orden. Der er derfor et nyt krav i forslaget om, at der skal være en juridisk person eller forening i EU, der står til ansvar for det, hvis man vil ind på det europæiske marked, også digitalt. Det betyder, at det ikke er en jungle at finde ud af, hvem der har ansvaret, hvis myndighederne f.eks. opfanger noget i gods til europæiske forbrugere. Så er der en juridisk person, der har ansvaret i EU, og derfor er det faktisk en skærpelse af kravene til tredjelande i forhold til i dag.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3956 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og social) den 12. juni 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil i dag forelægge rådsmødets punkt 1-5 til orientering. Jeg vil derefter benytte lejligheden til at give en kort status for det igangværende annullationssøgsmål om mindsteløn, forordning 883 om social sikring og for ILO-konvention 190.

1. Forslag til direktiv om forbedring af arbejdsvilkår for platformsarbejde

– *Generel indstilling*

KOM (2021) 0762

Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 17 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 22/11-22)

EUU alm. del (20222) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 505, under »Siden sidst«)

Beskæftigelsesministeren: Direktivforslaget skal skabe bedre vilkår for personer, der arbejder via digitale arbejdsplatforme. En central del af forslaget er, at der indføres en formodningsregel, der skal understøtte korrekt fastsættelse af beskæftigelsesstatus for personer i platformsarbejde.

Sagen var på EPSCO-rådsmødet den 8. december 2022 til generel indstilling. Det daværende tjek-kiske formandskab gjorde på rådsmødet flere forsøg på at finde et kompromis, men måtte erkende, at de ikke kunne bygge bro mellem grupperne af medlemslande, der trak forslaget i forskellig retning. Det gav jeg udvalget en status om den 3. marts 2023.

Det svenske formandskab har efterfølgende brugt tiden på at prøve at løse de sidste udeståender i sagen. Sagen blev senest drøftet i ambassadrkredsen den 31. maj, hvor formandskabet konkluderede, at der trods fortsat uenighed alligevel var grundlag for at prøve at nå til enighed om en generel indstilling på EPSCO-rådsmødet den 12. juni.

Uenigheden består primært mellem en gruppe af medlemslande, der vil have en højere tærskel for aktivering af formodningsreglen, og en gruppe der ønsker, at så mange platformsarbejdere som muligt omfattes af direktivet – altså en lavere tærskel.

Herimellem står en gruppe lande, inklusive Danmark, som sammen med formandskabet har appelleret til kompromisvillighed blandt de øvrige medlemslande. Der kan hverken findes tilstrækkelig opbakning for den ene eller den anden gruppes position. Så hvis vi skal have en aftale – og det synes vi fra dansk side er vigtigt – må vi mødes på midten.

Vi har fra dansk side arbejdet for at opnå et balanceret kompromis i Rådet med en klar formodningsregel, der ligger så tæt på Kommissionens oprindelige forslag som muligt, fordi vi mener, at Kommissionen med sit forslag ramte den rette balance. Der er ikke tilstrækkelig opbakning til Kom-

missionens oprindelige forslag. Derfor forhandler vi for eksempel heller ikke længere om en formodningsregel med to ud af fem kriterier, men i stedet en regel med tre ud af syv kriterier. Vi nærmer os en aftale på dette sidste centrale udestående.

Det svenske formandskab har ikke ændret i kriterierne i formodningsreglen, men i stedet forsøgt at imødekomme medlemslandene med en række mindre ændringer, der samlet set har haft til formål at skabe den rette balance. For nogle medlemslande har det været vigtigt at sikre sig, at direktivet ikke forhindrer, at soloselvstændige kan indgå overenskomster, mens det for andre har været vigtigt at understrege, at et lønmodtagerforhold er kendetegnet ved kontrol og instruktion fra arbejdsgiverens side.

Det kan ikke udelukkes, at der fortsat vil være forhandlinger om teksten på rådsmødet. Men som det ser ud nu, er der en vis forhåbning om, at det lykkes at få en aftale.

Marianne Bigum: I en artikel i sidste uge fremsatte ministeren et ønske om det mest muligt ambitiøse direktiv. Vi går ud fra, at ambitionen handler om den højst mulige lønmodtagerbeskyttelse og færrest mulige kriterier for at blive defineret som lønmodtager. Da djævelen virkelig ligger i detaljen i dette direktiv, kunne jeg godt tænke mig at høre, om ministeren vil svare på, hvor grænsen går for antallet af kriterier for at blive defineret som lønmodtager.

I det justerede samlenotat præciserer regeringen, at én gruppe medlemslande ønsker, at det skal være sværest muligt at blive defineret som lønmodtager, mens en anden gruppe ønsker, at det skal være lettest muligt. Hvad arbejder regeringen for?

Beskæftigelsesministeren: Det er en balancegang. Området er ikke reguleret tilstrækkeligt, og der er for meget gråzone. For dem, der arbejder i det, kan det være rigtig svært at skulle definere, men der er potentielt også en række lønmodtagere, der står uden beskyttelse, fordi vi ikke kan finde ud af at definere dem som lønmodtagere. Der er brug for, at diskussionen får et fundament at stå på – det gælder ikke kun i Danmark, men i hele EU. Derfor er jeg glad for, at det måske faktisk nærmer sig en løsning, som hele EU kan være med på. Jo, vi kunne sagtens foretage os alt muligt i Danmark, men det er stærkere, når vi gør det i fællesskab, især når det gælder nye udfordringer, som platformsøkonomierne jo er.

Jeg er ret ambitiøs på området, men mener også, at man skal passe på, at de meget ambitiøse linjer ikke kommer til at blokere for, at der overhovedet sker noget på området. Vi er nødt til at komme i gang. Min og regeringens tilgang er, at vi bliver nødt til at få udarbejdet et direktiv, som så kan arbejdes videre med. Kompromiset er derfor den eneste vej frem, og derfor har Danmark lagt sig i midten og støtter Kommissionens forslag, så vi kan finde hinanden. Herefter vil der være trilogforhandlinger. At stå fast på de høje idealer og dermed ende med ingenting vil efter min mening virkelig være at fejle, for vi halter bagefter med at få reguleret dette område.

2. Direktivforslag om bindende standarder for ligestillingsorganer

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0689, KOM (2022) 0688

Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 19 og 38)

KOM (2022) 0688 – Bilag 3 (beslutningsreferat fra EUU-møde 17/5-23)

Beskæftigelsesministeren: Regeringen forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 17. maj 2023, og jeg vil gerne kvittere for det bredt forankrede mandat, regeringen fik i den forbindelse.

Ambassadørkredsen blev i denne uge foreløbigt enige om en generel indstilling for begge forslag. Det betyder, at det svenske formandskab på rådsmødet vil gå efter at vedtage Rådets generelle indstilling med enstemmighed i begge forslag.

I de afsluttende forhandlinger er kompromisteksten trukket i retning af lavere detaljeringsgrad og mere fleksibilitet over for nationale systemer. Dette er positivt set med danske briller. Ud over ønsket om at fremme en stærkere håndhævelse af ligebehandling har vores vigtigste prioritet i denne sag været at sikre respekt om det fagretlige system og om kompetencefordelingen mellem Institut for Menneskerettigheder og Ligebehandlingsnævnet. Det mener regeringen, at vi er kommet i mål med, og vi er derfor tilfredse med teksten, som den ligger. Regeringen vil derfor støtte vedtagelsen af den generelle indstilling på rådsmødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Forslag til direktiv om nye EU-grænseværdier for erhvervsmæssig udsættelse for bly og diisocyanater i henholdsvis direktiv 98/24 og direktiv 2004/37/EF

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0071

Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 57)

KOM (2023) 0071 – Bilag 3 (beslutningsreferat fra EUU-møde 17/5-23)

Beskæftigelsesministeren: Vi drøftede forhandlingsoplægget den 17. maj 2023, og jeg vil gerne kvittere for et bredt mandat.

Direktivforslaget øger beskyttelsen af arbejdstagerne i EU mod farlige stoffer i arbejdsmiljøet, hvilket vi naturligvis bakker op om.

For bly skærpes grænseværdierne samt kravene til, hvornår der skal foretages helbreds kontrol, og for diisocyanater indføres nye grænseværdier.

Vi forventer, at samtlige medlemslande vil stemme for en vedtagelse den 12. juni. Fra dansk side bakker vi også op om teksten. Det er vigtigt, at vi fortsætter indsatsen med at styrke arbejdstageres beskyttelse mod udsættelse for farlige stoffer og materialer.

Marianne Bigum: Hvorfor lægger Danmark lægger sig op ad Kommissionens forslag og således undlader at arbejde for et højere beskyttelsesniveau, f.eks. som foreslået af Europæisk Fagbevægelse i Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhed på Arbejdspladsen?

Hvordan sikres det, at grænseværdierne for bly også beskytter kvinder i den fødedygtige alder og deres børn?

Hvorfor lægger Danmark sig op ad Kommissionens forslag hvad angår diisocyanater og undlader således at arbejde for et højere beskyttelsesniveau, f.eks. i retning af anbefalingen fra det nederlandske grænseværdiudvalg? Vil ministeren arbejde for, at Kommissionen – hvis Kommissionens forslag til grænseværdi vedtages – forpligtes til senest efter 3 år at fremlægge et forslag til en mere beskyttende grænseværdi?

Beskæftigelsesministeren: Jeg mener, vi skal være ret ambitiøse her. Fra dansk side har vi foreslået og indtil videre også fået Rådets opbakning til, at Kommissionen forpligtes til at genbesøge den foreslåede grænseværdi for diisocyanater senest 5 år efter grænseværdiens ikrafttræden, hvis vi pludselig ser en teknologisk udvikling, der gør, at vi kan skærpe grænseværdien yderligere. Den danske position har hele tiden været, at vi går så langt, som vi kan med den viden og teknologi, vi har. Når teknologien rykker sig, skal vi genbesøge de politiske grænseværdier.

Marianne Bigum: Jeg forestiller mig, at svaret også gælder for bly. Ellers må ministeren vende tilbage.

4. Det europæiske semester 2023

– Politisk drøftelse/Vedtagelse

KOM (2023) 0600, KOM (2023) 0604

Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 66)

Beskæftigelsesministeren: Punktet består denne gang af to punkter til vedtagelse og en politisk drøftelse.

Landespecifikke anbefalinger

Rådet skal for det første vedtage de landespecifikke anbefalinger, der vedrører beskæftigelse og sociale forhold. Ligesom i 2022 har Danmark ikke fået en særskilt anbefaling på hverken beskæftigelses- eller socialområdet. Alle lande inklusive Danmark har dog fået en anbefaling om at øge indsatsen for at sikre de nødvendige kompetencer til den grønne omstilling. Det er et indsatsområde, der er en meget stor prioritet i både EU og i Danmark. Regeringen kan støtte vedtagelsen af anbefalingerne.

Udtalelse fra Beskæftigelseskomitéen og Socialkomitéen

For det andet skal Rådet vedtage en udtalelse fra Beskæftigelseskomitéen og Socialkomitéen. Udtalelsen handler om semesterprocessen og gør status over arbejdet i de to komitéer gennem det seneste år. Regeringen vurderer, at udtalelsen giver et retvisende billede, og vi kan derfor støtte udtalelsen.

Politisk drøftelse

Den politiske drøftelse forventes primært at handle om et forslag om en EU-ramme for social konvergens (Social Convergence Framework). Forslaget til procedure for EU-rammen består af to trin.

Det første trin tager udgangspunkt i den sociale resultattavle, der hvert år udarbejdes som en del af semestret, og hvor der indgår en række indikatorer på beskæftigelses- og socialområdet. På baggrund af resultattavlen skal Kommissionen komme med oplæg til, hvilke medlemslande der ikke bidrager tilstrækkeligt til den opadgående sociale konvergens i EU – eller ligefrem udvikler sig i den forkerte retning. Det gælder f.eks. på områder som ligestilling, social inklusion, beskæftigelse og ulighed.

I det andet trin foretager Kommissionen en mere grundig evaluering af de lande, der er blevet udpeget i det første trin. Her indgår flere indikatorer og vurderinger af landenes politik på området.

Grundlæggende er ambitionen med den foreslåede procedure, at beskæftigelses- og socialområdet skal fylde mere i det europæiske semester i forhold til den del, der handler om økonomisk politik.

Dansk holdning

Regeringen støtter et effektivt europæisk semester, der bidrager til at sikre sunde europæiske økonomier med høj beskæftigelse og bæredygtig vækst. Vi mener, at der allerede i dag er fundet en god balance i semestret, hvor der er fokus på det sociale i både beskæftigelsesretningslinjerne, den fælles beskæftigelsesrapport og i de landespecifikke anbefalinger. Derfor mener vi, at de eksisterende instrumenter under semestret udgør en passende ramme for monitoreringen af beskæfti-

gelses- og socialområdet i EU-landene. På den baggrund har vi været skeptiske over for merværdien af en EU-ramme for social konvergens. Vi er dog tilfredse med, at der i forslaget ikke lægges op til, at denne procedure skal føre til en ny form for krav eller påbud om handling for det pågældende land, der bliver udpeget. Der har vi de landespecifikke anbefalinger.

Der skal ikke træffes beslutning om proceduren på rådsmødet.

Marianne Bigum: Der er rigtigt nok ikke landespecifikke henstillinger på social- og beskæftigelsesområdet, men Danmark får blandt mange andre bemærkninger vedrørende den grønne omstilling, herunder om problemer med cirkulær økonomi, affaldshåndtering og energiforsyning. Her skal vi optrappe den politiske indsats for at tilvejebringe og erhverve de nødvendige færdigheder. Hvad har regeringen tænkt sig at gøre for at investere i de faglige færdigheder, der kan sikre den grønne omstilling?

Beskæftigelsesministeren: Ja, vi har fået en generel indstilling om det. Det er ikke kun i Danmark, at den grønne omstilling er afhængig af at have nok faglærte og konkrete fagkundskaber, som der lige nu er udsigt til en kæmpe mangel på. Der er brug for at gøre noget.

På uddannelses- og forskningsområdet samt på børne- og undervisningsområdet foregår der en masse i den retning med bl.a. reformer og konceptet livslang læring. På mit eget område er der f.eks. muligheden for at tage uddannelser ind i de faglærte grupper, som vi har mangel på, for 110 pct. dagpenge, hvis man har mistet sit arbejde. Det gælder både plejesektoren og de funktioner, der skal bruges til den grønne omstilling.

Marianne Bigum: Det lyder rigtig godt med muligheden for at uddanne sig på de områder med 110 pct. dagpenge. I tillæg vil jeg fremsætte et ønske om fokus på fastholdelse af seniorer. Vi går glip af rigtig god arbejdskraft, fordi folk på den anden side af 55 ikke kan få jobs, selv om de er fuldt ud kvalificerede. Jeg oplever ligeledes, at børnefamilier af forskellige årsager har rigtig svært ved at få det hele til at hænge sammen, så det ville være godt med mere fleksibilitet for dem, f.eks. ved sygdom. Det er vigtigt, at vi undersøger, hvordan vi kan gøre vores arbejdspladser mere fleksible, så folk bliver i arbejde. Mange forlader denne sektor eller bliver simpelt hen fravalgt på grund af alder.

Beskæftigelsesministeren: Jeg er meget optaget af disse spørgsmål. Der er ingen tvivl om, at det ville være helt uvurderligt at kunne sørge for, at erfarne, dygtige arbejdskraft også inden for den grønne omstilling vil have lyst til at bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor skal vi forebygge, at de bliver nedslidte. En del af finansloven indebærer at etablere et videnscenter, hvor dette spørgsmål skal foldes mere ud. Vi har desuden et parlamentarisk bord med fokus på det, men vi har faktisk også varslet, at vi gerne vil drøfte det med arbejdsmarkedets parter.

5. Rådshenstilling om styrkelse af den sociale dialog i den Europæiske Union

– Vedtagelse

KOM (2023) 0038

Rådsmøde 3956 – Bilag 3 (samlenotat side 70)

Beskæftigelsesministeren: Formålet med henstillingen er at støtte medlemslandene i at fremme social dialog og kollektive forhandlinger. Den består af en række anbefalinger om bl.a. inddragelse af arbejdsmarkedets parter i politikforberedelse, tilskyndelse til kollektive forhandlinger og støtte til kapacitetsopbygning.

I regeringen bakker vi helhjertet op om social dialog. Derfor støtter vi også rådshenstillingen. Vi mener, at en henstilling er et velvalgt instrument, der kan bidrage til at sætte fælles retning – men lader medlemslandene bestemme de konkrete tiltag. Henstillingen er på de fleste områder ret elementær i en dansk sammenhæng, hvorfor henstillingen vil have meget begrænset betydning i Danmark.

Vedtagelse af rådshenstillingen kræver enstemmighed, og vi forventer, at alle medlemslande på rådsmødet vil støtte henstillingen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt

9. Siden sidst

Annullationssøgsmål om mindsteløn

Beskæftigelsesministeren: Den 17. maj 2023 gav jeg en fortrolig orientering om status for annullationssøgsmålet om mindstelønsdirektivet.

Regeringen har konsulteret Europa-Parlamentet og Rådet om muligheden for at oversende deres svarskrifter til udvalget i fortrolighed. Den 1. juni har vi modtaget svar fra Europa-Parlamentet, der afviser regeringens anmodning. Vi afventer fortsat svar på, om Rådet vil give accept til at dele deres svarskrift med udvalget.

Jeg er naturligvis ærgerlig over, at vi ikke kan dele Europa-Parlamentets svarskrift med jer, men jeg vil fortsat sørge for at holde jer bedst muligt orienteret inden for rammerne af de regler om fortrolighed, der gælder i sådanne sager.

Andre sager

a) Forslag til revision af forordning 883/2004 om koordinering af sociale sikringsordninger KOM (2016) 0815

Beskæftigelsesministeren: Det svenske formandskab har forgæves forsøgt at fremme sagen om forordning 883 under formandskabet. Om de gør et sidste forsøg, ved jeg ikke. Det er derfor stadig væk usikkert, om – og i givet fald hvornår – der kan indgås en endelig aftale.

b) Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet KOM (2020) 0024

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 24. marts 2023. I mandatet lægger regeringen afgørende vægt på, at der findes en løsning, hvor det bliver muligt for EU's medlemslande at ratificere ILO-konvention 190, men at beslutningen om ratifikationen overlades til EU's medlemslande.

Den 19. april blev der i Coreper afholdt en indikativ afstemning om et revideret forslag til radsafgørelse. Der kunne heldigvis ikke findes et flertal for radsafgørelsen. Så langt så godt. Hvad der skal ske videre i sagen i EU-regi, er fortsat uklart.

Med hensyn til mulig dansk ratifikation er status, at den tekniske arbejdsgruppe, der var nedsat under Det faste ILO-udvalg, netop har færdiggjort sit arbejde. Konklusion var, at den danske lovgivning og retspraksis er i overensstemmelse med konventionen.

Jeg forstår, at der pågår en konstruktiv dansk partsdialog om mulig dansk ratifikation af konventionen. DA (Dansk Arbejdsgiverforening) og FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) vurderer, at

der er mulighed for at afgive en positiv indstilling til fordel for dansk ratifikation, og det håber jeg på. Jeg vil holde udvalget løbende orienteret – både om situationen i EU og om eventuel dansk ratifikation.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 9. Direktivforslag om beskyttelse af arbejdstagere mod asbest

– *Til orientering*

KOM (2022) 0489

KOM (2022) 0489 – Bilag 8 (sammenotat)

EUU alm. del (2022) – Bilag 538 (kommenteret dagsorden)

KOM (2022) 0489 – Bilag 9 (notat om udviklingen i EU-forhandlingerne)

EU-note (2022) – E 4 (EU-note af 17/11-22 om revision af asbestdirektivet)

KOM (2022) 0489 – Bilag 7 (beslutningsreferat vedr. skriftlig forelæggelse 10/11-22 om ændring af asbestdirektivet)

Beskæftigelsesministeren: Europa-Kommissionen offentliggjorde sit forslag til revision af asbestdirektivet i september 2022. Forslaget skal øge beskyttelse af arbejdstagerne mod erhvervsmæssig eksponering af asbest og dermed mindske risikoen for at få kræft af at gå på arbejde.

Rådet vedtog sin generelle indstilling i december 2022. I forbindelse med at min forgænger fik mandat på sagen i Europaudvalget i november 2022, bemærkede han i et efterfølgende skriftligt svar, at en kommende regering kunne vende tilbage til udvalget med sagen, hvis forhandlingerne med Europa-Parlamentet førte til, at man reviderede direktivforslaget ud over Kommissionens forslag.

Det står ikke klart, om vi ender i en sådan situation, men Europa-Parlamentet har fremsat nogle ændringsforslag, der *kunne* føre os i den retning. Derfor har jeg bedt om muligheden for at orientere jer om forhandlingerne i dag.

Europa-Parlamentet vedtog sin betænkning og beslutning om at indgå i trilogforhandlinger med Rådet den 8. maj 2023. Parlamentets betænkning indeholder forslag til at styrke beskyttelsesniveauet inden for de områder, som indgik i Kommissionens forslag – dvs. i forhold til grænseværdien og nye målemetoder. Men Parlamentet foreslår også nye elementer, som Rådet ikke tidligere har forholdt sig til.

Derfor drøftede vi på det svenske EU-formandskabs ønske den 7. juni 2023 i Coreper behovet for at revidere forhandlingsmandatet i Rådet. Stemningen er ikke, at man vil lave store ændringer i Rådets forhandlingsmandat – både fordi der er forslag til mere asbestrelateret lovgivning på vej fra Kommissionen, og fordi der slet ikke er lavet konsekvensanalyser af, hvad Parlamentets ændringsforslag vil betyde.

Jeg har den 8. juni 2023 skriftligt orienteret jer om Parlamentets ændringsforslag og det svenske formandskabs ønske om drøftelse af revideret mandat. Jeg vil gerne benytte anledningen til at sætte lidt flere ord på i dag – bl.a. fordi vi siden brevet har haft en drøftelse i Coreper og en kort trilogforhandling mellem Rådet og Europa-Parlamentet, som ikke førte til meget mere end en erkendelse af, at det kræver flere forhandlinger at nærme sig en aftale.

Grænseværdi og nye målemetoder

I Kommissionens oprindelige direktivforslag blev der lagt op til at skærpe grænseværdien for erhvervsmæssig eksponering af asbest fra 0,1 fibre pr. kubikcentimeter til 0,01 fibre pr. kubikcentimeter. Derudover foreslog Kommissionen at åbne for brug af nyere målemetoder – den såkaldte elektronmikroskopi, som kan måle lavere asbestniveauer end den nuværende målemetode.

Parlamentet foreslår nu, at grænseværdien efter 4 år sænkes yderligere fra 0,01 helt ned til 0,001, og at 4 år er overgangsperioden for overgangen til elektronmikroskopi. Det kan vi fra dansk side støtte.

Øvrige elementer

Derudover har Parlamentet en række yderligere forslag, som altså ligger ud over Kommissionens oprindelige forslag, og som ikke har været en del af Rådets behandling af forslaget.

Det gælder

- udvidelse af direktivets anvendelsesområde, så andre fibre med lignende egenskaber som asbest og udsættelse for asbest uden for arbejdet også omfattes af direktivet.
- ophævelse af en eksisterende undtagelse i direktivet, hvor man tillader afvigelse fra en række krav i forbindelse med asbestarbejde, når der er tale om arbejde med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest.
- flere og mere detaljerede krav til bl.a. håndtering af asbest.
- nye krav i forbindelse med fjernelse og bortskaffelse af asbest.
- udvidede krav til virksomhedernes notifikation til myndighederne forud for asbestarbejde.
- brug af oplysninger fra screening for asbest i bygninger i forbindelse med forundersøgelse til asbestarbejde.
- certificering af virksomheder, som laver asbestarbejde, herunder nye krav til de ansattes uddannelse.

Mandatet/medlemslandes holdninger

Blandt medlemslandene er det indtrykket efter drøftelsen i Coreper i onsdags, at der generelt er vilje til at komme Parlamentet i møde på de forslag, som direkte handler om at forbedre beskyttelsen af arbejdstagerne. Der er også en vis opbakning til forslaget om at udvide kravene til notifikation af myndighederne.

Samtidig gør medlemslandene opmærksom på, at Parlamentets forslag er meget detaljerede, og at der ikke er lavet en konsekvensanalyse af dem. Vi ved med andre ord ikke med sikkerhed, hvad de vil indebære. Derfor lægger formandskabet i sit mandat til de videre forhandlinger op til at få flere af Parlamentets ændringsforslag konkretiseret og reduceret detaljeringsgraden.

For så vidt angår de ændringsforslag fra Parlamentet, som ligger uden for arbejdsmiljødirektivernes rammer, er der ikke meget appetit i Rådet. Det gælder f.eks. regulering af udsættelse for asbest uden for arbejdspladsen.

Der er umiddelbart heller ikke særlig stor opbakning til forslagene om at henvise til det kommende initiativ om screening for asbest i bygninger eller om at fjerne undtagelsen for sporadisk eksposering med lav intensitet. Sidstnævnte er flere lande og Kommissionen bekymrede for, fordi de vurderer, at det kan blive meget svært og byrdefuldt for erhvervslivet at løfte.

En række lande støtter heller ikke forslaget om at sænke grænseværdien eller gøre perioden for overgangen til nye målemetoder kortere.

Formandskabet har derfor ikke et let udgangspunkt for at finde et kompromis, der balancerer de meget forskellige udgangspunkter. Det er derfor også vanskeligt allerede nu at sige, hvilke områder der kan opnås enighed om. Det blev vi ikke klogere på efter trilogforhandlingerne onsdag aften.

Dansk holdning

Fra dansk side bakker vi op om et højt ambitionsniveau. Det er vigtigt for regeringen, at man ikke bliver syg af at gå på arbejde. Derfor er vi også åbne over for at se nærmere på, hvilke af Parlamentets forslag vi kan støtte.

Det danske forhandlingsmandat giver os mulighed for at tilslutte os det mest ambitiøse kompromisforslag om sænkelse af grænseværdien, der kan opnås enighed om. Det er positivt, at Parlamentet ligesom Danmark her er meget ambitiøse.

Vi er selvfølgelig enige i, at beslutninger skal tages på et fagligt grundlag. Derfor er der også en balance, der skal findes i EU-reguleringen, ligesom der er i Danmark, når vi regulerer. Den balance skal findes i de videre forhandlinger.

Vi har foreløbigt givet vores generelle støtte til formandskabets bestræbelser på at opnå en ambitiøs aftale med Europa-Parlamentet. Der er brug for lidt mere fleksibilitet, siger formandskabets forhandlere. Det mener vi, at vi med forhandlingsoplægget fra november har Europaudvalgets opbakning til at give formandskabet.

Vi har dog fra dansk side efterspurgt mere klarhed over, hvad der mere konkret ligger i nogle af Parlamentets ændringsforslag. Det vil formandskabet kunne få afklaret i deres videre forhandlinger med Europa-Parlamentet. Af samme grund har vi taget et parlamentarisk forbehold. Det betyder konkret, at jeg til enhver tid i de videre forhandlinger – når der er mere klarhed over, om forhandlingerne bevæger sig i en retning, vi ikke har taget højde for i vores forhandlingsoplæg – har mulighed for at komme tilbage til udvalget og anmode om et revideret forhandlingsoplæg.

Det svenske formandskab har ambitioner om at lande en aftale med Europa-Parlamentet i juni 2023. Om det lykkes, tør jeg ikke udtale mig om i dag.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 13.09.